حكومة اقليم كوردستان- العراق		حكومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
وزارة المالية والاقتصاد	Kurdistan Region Government - Iraq	وەزارەتی دارایی و ئابووری
مديرية المالية العامة	Ministry of Finance & Economy	بەڕێوەبەرایەتی گشتی دارایی
	General Directorate of Finance	ژمێرکاری/دیراسات و لێکۆڵینەوە

ژمارە: ٩ / ٤ / ٢٠١٤ ٦٥١٤ ڕێکەوت/ ٦ / گوڵان/ ٢٧١٠ کوردی ڕێکەوت/ ٢٦ / ٩ / ٢٠١٠ زایینی

ڕێنمایی دارایی ژمارە (٦)

بۆ / گشت وەزارەتەکان وفەرمانگەکانی نەبەستراو بە وەزارەت

ب/ ڕێنماییەکانی جێ بەجێ کردنی بوودجەی هەرێمی کوردستان بۆ ساڵی /٢٠١٠

پاڵپشت بە ماددەی (٣١) لە یاسای بوودجەی هەرێمی کوردستانی عێراق ژمارە (١) ی ساڵی /٢٠١٠ کە تیایدا دەسەڵاتی داوەتە وەزارەتمان بۆ دەرکردنی ڕێنمایی یەکانی تایبەت بە ڕوونکردنەوە و چۆنیەتی جێ بەجێ کردنی بوودجە ، و بە مەبەستی ئاسانکاری حوکمەکانی یاسای ئاماژەپێکراو ئەم ڕێنماییە دەرکرا بۆ پەیڕەوی کردن و جێ بەجێ کردنی ... لەگەڵ ڕێزدا .

بەشی یەکەم//

ڕێساکانی پێویست بۆ هەماهەنگی دەسەڵاتەکانی وەزارەتەکان و فەرمانگەکانی نەبەستراو بە وەزارەت لە بەکارهێنانی دابینکراوەکانی پاڵپشت کراو لە بوودجە .

ڕێبەری ژمێریاری بوودجە (پۆلێن کردنی بوودجە) پشت دەبەستێت بە پرنسیپی (شەفافیەت و گشتگیری و یەکگرتن) وەك لە یاسای کارگێری و داراییدا هاتووە ، بۆیە لایەنی جۆرایەتی (النوعية)لە خەرجییەکاندا دەست نیشان دەکات کە یەکە کارگێری یەکان و فەرمانگەکانی میری بۆی هەبێت مامەڵەی پێوە بکات ، بەڵام یاسای بوودجەی هەرێمی کوردستان-عێراق بۆ ساڵی «٢٠١٠» لایەنی چەندایەتی دارایی گشتی تەرخان کراو دەست نیشان دەکات واتە بڕیار لەسەر توانای خەرجی ، (تەرخانکراوی دارایی» ڕێگە دەدات بەو یەکانەی کە کاریان لە چوار چێوەی تەرخانکراوی ساڵی دارایی دایە و دام و دەزگاکانی میری پابەند ئەکات بە قەوارەی خەرجییەکان لە چوار چێوەی بوارەکانی خەرج کردن بۆ تەرخانکراوی پەسەند کراو لە بوودجە بنەمایەکی سەرەکی یە لە بنەماکانی پلانی دارایی تۆکمەو بەهێز لە دەوڵەتدا ، هەروەها ڕاگرتنی خەرج کردن دەبێتە هۆکارێك بۆ لە ئەستۆ گرتنی بوودجەی ساڵێکی دەست نیشان کراو بەو گوژمانەی کە نەچۆتە بواری خەرج کردنەوە ، لەبەر ئەوە وە لەسەرڕۆشنایی ئەو زانیاریانەی کە ئاماژەمان پێ کرد پێویستە لەسەر وەزارەتەکان و ئەو لایەنانەی کە

پەیوەست نین بە وەزارەتەوە ئەم بەیاناتە داراییانەی لە خوارەوە هاتووە پێشکەش بە وەزارەتی دارایی بکەن :-

١ـ تەرازووی پێداچوونەوە (میزان المراجعة):- تیایدا ئەو گۆڕمانە دیاری دەکات کە لەلایەن دام و دەزگاکانی حکومەتی هەرێم وەرگیراوە لە وەزارەتی دارایی (فەرمانگەی ژمێرکاری) کە بریتیە لە دابینکراوەکانی بوودجە و هەروەها بە دیارخستنی جۆرەکانی خەرج کردن لەگەڵ ڕاپۆرتێك تیایدا تاکەکانی خەرج کردن (مفردات النفقات) بە جۆر و تێچوو دیاری بکرێت بە شێوەیەك ئەم تەرازووە زۆر بە ڕوونی و ئاشکرا ئەوە دەربخات کە کارگێری پێ ی هەڵساوە . لە ماوەی مانگی ڕابردوو جا سەبارەت بە خەرجییەکانی فیعلی و جۆرەکانی بێت یا خود داهاتەکان بە پێ ی سەرچاوەکانی وەرگرتنی و هەروەها پێویستی بە سیولەی نەختینەیی کە پلانی مانگی داهاتوو پێویستیەتی ، و ناردنی تەرازووی پێداچوونەوە لەگەڵ ڕاپورتەکە بۆ وەزارەتی دارایی / فەرمانگەی ژمێرکاری بە مەرجێ لە ماوەی (١٠) ڕۆژ تێ پەرنەکات لە کۆتایی هەر مانگێك (و پێویستە وەزارەتی دارایی راپۆرتی دەوری هەر شەش مانگ جارێك لە بارەی باری دارایی هەرێم پێشکەش بە ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان ـ عیراق بکات) .

٢ـ بوودجەی نەختینەیی(الموازنة النقدية):- پابەندبوونی گشت فەرمانگەکان بە ڕێکخستنی بوودجەی نەختینەیی مانگانەی فیعلی بۆ خەرجییەکان و داهاتەکان کە ئەنجام دراوە لە ماوەی مانگێکدا و ئەم بوودجەیە ژمێریارییە نێوکارەکانیش (الحسابات الوسيطة) بگرێتەوە کە بریتی یە لە (پێشینەکان و بارمتەکان) و هەروەها بڕەکانی قەرزدەرەکان و قەرزارەکان (الدائنون و المدينون)و گشت مامەڵەکانی ژمێریاری کە پەیوەستە بە بواری دارایی و ژمێریاری یەوە و هەروەها باری دارایی (المركز المالي) ڕاستەقینەی فەرمانگە و دیاری کردنی بڕی پێویست بۆ سیولەی نەختینەیی لە کاتی دیاریکراو بە مەرجێك بە ڕاپۆرتێك پاڵپشتی لێ بکرێت و تیایدا جموجۆڵی ئەو حیساباتانە روون بکرێتەوە لە مانگی دیارکراو لەو لیستانەی کە لەلایەن وەزارەتی دارایی / فەرمانگەی ژمێرکاری پشتیوانی دەکرێت ، و پێویستە گشت وەزارەتەکان و لایەنە نەبەستراوەکان بە وەزارەت و پارێزگاکان و ئەنجومەنەکانی پارێزگاکان پابەند بن پێوەی .

٣ـ أ ـ داهاتەکان //

١ـ دەبێ گشت داهاتەکان (بەخشینەکان و یارمەتی و باربووەکان و قەرزە جۆراوجۆرەکان) تۆمار بکرێت بە داهات لە ژمێریارییەکانی تایبەتمەند و ناشێت بەشێك لە خەرجییەکان یان هەمووی لە کۆی داهاتەکان دابەزێنرێت و ئەو بڕەی کە ماوەتەوە (الصافي) تۆمار بکرێت بە داهات ، بەڵکو دەبێ گشت داهاتەکان لە گشت سەرچاوەکانەوە بە داهات تۆمار بکرێت و لە حسابی جاری لە

ژمێریاری فەرمانگەی پەیوەندی دار دابنرێت کە کراوەتەوە لەلایەن بانکی تایبەتمەندەوە و ناشێت دەستکاری بکرێت یان بە هیچ شێوەیەك بەشێکی لە خەزنەی فەرمانگە هەڵبگیرێت.

٢-بە پێ ی ماددەی ﴿بیست و یەکەم﴾ لەیاسای بودجەی هەرێمی کوردستان-عێراق ژمارە(١)ی ساڵی ٢٠١٠ :-

یەکەم/وەزارەتی دارایی و ئابووری بەهەماهەنگی لەگەڵ وەزارەتی سامانە سروشتیەکان ئەو داهاتانە وەردەگرێ کەڕاستەوخۆ لەفرۆشتنی نەوتی خاوی هەرێم وفرۆشتنی پێکهاتەکانی نەوتەوە﴿مبیعات مشتقات النفط﴾وەدی دێن، ئەمەش بەپێ ی دەستوری عێراق و یاسای نەوت وغازی هەرێمی کوردستان ودەخرێتە سەرداهاتە وەدیهاتووەکان وپەرلەمانی پێ ئاگادار دەکرێتەوە تاپێش ڕەفتار لەسەر کردنی﴿التصرف بها﴾پەسەندی بکات.

دووەم/کۆی پارەی بەخشینەکان﴿المنح﴾بەوانەشەوە کەلەگرێبەستەکانی نەوت و غازی هەرێمەوە بەدەست هاتوون لەحسابێکی تایبەت لەوەزارەتی دارایی‌و ئابووری دادەنرێ وبەخشینەکانی گرێبەستەکانی نەوت وغازلەلایەن ئەنجومەنی وەزیرانەوە بۆ ئەو پرۆژانە تەرخان دەکرێت کە بەگوێرەی گرێبەستەکانی نەوت وغاز تەرخانکراون، وەبەهەروەهاپرۆژەکانی-ژێرخانیش لەهەرێم،بەمەرجێك پەرلەمانی کورستان پەسەندی بکات پێش ئەوەی ڕەفتاری پێوە بکرێت.

٣-بە پێ ی ماددەی ﴿بیست ودووەم﴾ لەیاسای بودجەی هەرێمی کوردستان-عێراق ژمارە(١)ی ساڵی ٢٠١٠ ،پێویستە سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران دەرخستەیەك بەحساباتی ئەوبەخشینانە﴿المنح﴾کە پێشکەش بە حکومەتی هەرێمی کوردستانکراون بەدەرخستەیەك بنێرێت بۆ پەرلەمانی کوردسان لەگەڵ دەرخستنی لایەنی خەرجکردنی بۆ ئەو پرۆژانەی بۆی تەرخانکراوە بەمەبەستی پەسەندکردنی.

٤-پاڵپشت بە ماددەی ﴿پانزەهەم﴾ لەیاسای بودجەی هەرێمی کوردستان-عێراق ژمارە(١)ی ساڵی ٢٠١٠، لەسەر وەزیری دارایی و ئابوورییە تەرخانکراوی گوژمەکانی داهاتی مانگانە کەوەزارەتی تەندروستی بەدەستی دەهێنێ لەهەموو فەرمانگەکانی،بیخاتە سەربوودجەی وەزارەتی تەندروستی بۆ مەبەستی کرینی دەرمان و دابینکردنی خەرجیەکانی چاککردنەوە ﴿الصیانە﴾ بەهموو جۆرەکانیەوە وڕاهێنانی کارمەندانی وبەپێ ی داواکاری تەندروستی کەخشتەی داهاتە ڕاستەقینە وەدیهاتووەکانی پێوە لکابێت.

٣/ب ـ بڕی پیتاکەکان (التبرعات) //-پاڵپشت بە ماددەی «دوانزەهەم» لەیاسای بودجەی هەرێمی کوردستان-عێراق ژمارە(١)ی ساڵی ٢٠١٠ ،تۆمارکردنی بڕی ئەو پیتاکانەی کە دەبەخشرێنە وەزارەتەکان و لایەنە نەبەستراوەکان بە وەزارەت لە دوای وەرگرتنی ڕەزامەندی لەلایەن وەزارەتی دارایی بە داهاتی کۆتایی بۆ گەنجینەی میری و دەبێت وەزیری دارایی هەڵبستێت بە تەرخانکردنی هێندی ئەو پارەیەی کە وەردەگیرێت بۆ سەر بوودجەی لایەنی پەیوەندیدار لە وەزارەت یان لایەنی نە بەستراو بە وەزارەت بۆ خەرج کردنی بۆ ئەو مەبەستانەی کە بۆی بەخشراوە .

٤ـ ڕاپۆرتەکانی یەکگرتووی مانگانە // پاڵپشت بە ماددەی «حەوتەم» لەیاسای بودجەی هەرێمی کوردستان-عێراق ژمارە(١)ی ساڵی ٢٠١٠، هەر وەزارەتێك یان لایەنی نەبەستراو بە وەزارەت یان پارێزگا هەڵدەستێت بە ئامادەکردنی ڕاپۆرتێکی یەکگرتووی مانگانە تایبەت بە چالاکی یەکانی بۆ ئەو کارانەی کە جێ بەجێ کراوە و ئەو کارو خزمەتگوزارییانەی کە پێ یان سپێردراوە و ڕێژەی قۆناغی جێ بەجێ کردنی وە ڕاپۆرتەکە دەبێت ڕوون و ئاشکرا بێت ڕاستی ودروستی و تەواوی کارەکان دەرخات بەبێ زیادە ڕەوی (مغالاة) بە مەبەستی ئاگاداربوون لە کاروباری وەزارەتەکان و دام و دەزگاکانی حکومەتی هەرێم و پارێزگاکان و چاودێری کردنی بوودجە و گەنجینە و هەروەها ئاگاداربوون و زانینی جۆرەکانی خەرج کردنی پارەی گشتی و مەبەستەکانی خەرج کردن .

٥ـ ژمێریارییە کۆتاییەکان // پاڵپشت بە ماددەی «چواردەهەم» لەیاسای بودجەی هەرێمی کوردستان-عێراق ژمارە(١)ی ساڵی ٢٠١٠، سەرۆکی فەرمانگە یەکەی خەرج کردن ئەدرێت بە لێکۆڵینەوەی بەپێ ی بنەمایاساییەکان و ڕێنماییەکانی کار پێکراو ئەگەر هاتوو دوابکەوێت لە پێشکەش کردنی ژمێریارییە کۆتاییەکانی ساڵی ٢٠٠٩ بۆ فەرمانگەکەی دوای جێ بەجێ کردنی یاسای بوودجەی هەرێم بۆ ساڵی /٢٠١٠ .

بەشی دووەم// ڕێنمایی جێ بەجێ کردنی بوودجەی ئاسایی ساڵی /٢٠١٠ .

ماددەی ـ ١ـ داهاتەکان //

لەبەر گرنگی زۆری سیاسەتی دارایی بۆ بابەتی داهاتەکانی بوودجەی حکومەتی فیدرال و شێوازی وەرگرتنی لە هەرێمی کوردستان پێویستە گشت وەزارەتەکان و فەرمانگەکانی نەبەستراو بە وەزارەت و گشت پارێزگاکان بڕی پارەی پێویست دابین بکەن بۆ داپۆشینی خەرجییەکانی گشتی و هەروەها ئامادە کردنی ئەوەی پێویستە بۆ جێ بەجێ کردنی پلان و بەرنامەکان کە لە بوودجە دایە و ئەمەش پێویستی بە پەرەپێدانی ڕێگاکانی وەرگرتنی داهاتەکان دەبێت لەسەرجەم سەرچاوەکانی لە باجەکان و ڕسووماتەکان و سزاکان و کرێ یەکانی خزمەتگوزاری بۆ کەسانی تر (للغير) و داهاتەکانی تر بەپێ ی هاتوو لە یاسا و سیستەم و ڕێنماییەکان لەگەڵ جەخت کردنەوە لەسەر پێویستی زۆر بە بۆ

بەدواداچوونی وەرگرتنی داهاتەکانی ناوبراو لە کاتی خۆی و یەک بە یەک و کەمتەرخەمی نەکردن و لێنەبوردن لە وەرگرتنی لەبەر هەر هۆیەک بووبێت و بۆیە پێویستە ووردبینی ولێکۆڵینەوە بکرێت بۆ ئەم مەبەستە وە بە پێچەوانە فەرمانبەری تایبەتمەند بەرپرسە لەهەر کەموکورپەک و ئەو زیانانەی کە دەگاتە گەنجینەی گشتی دەکەوێتە ئەستۆی و نابێت هیچ رسووماتێک یان باجێک یان غەرامەیەک وەربگیرێت لە هاووڵاتیان ئەگەر بەیاسا نەبێت و پێویستە گشت وەزارەتەکان و لایەنەکانی نەبەستراو بە وەزارەت و هەروەها پارێزگاکان کە داهاتە کۆکراوەکانیان دابنێن لە حیسابی جاری لە بەنکی پەیوەندیدارکە بۆ ئەو مەبەستە کراوەتەوە و هیچ برێك لەلای خۆیان لە خەزنە هەڵنەگرن .

مادەی - ٢ - خەرجیەکان .

أ. خەرج کردن لە تەرخانکراوی بوودجە لە حسابی (بەخشینەکان ، باربووەکان ، خەرجیەکانی تر ، خەرجیەکانی پرۆژەکانی سەرمایەداری)لە بودجەی ساڵی/٢٠١٠ ، تەنها پەیوەستە بە وەزارەتی دارایىوئابوورییەوە وە وەزیری دارایىو ئابووری بۆی هەیە دەسەڵاتی خەرج کردن ببەخشێت بە وەزیرەکان و سەرۆکی لایەنەکانی نەبەستراو بە وەزارەت و پارێزگاکان بۆ خەرج کردن لەسەر بەشێك لە ئاستەکانی حساباتە سەرەکیەکانی ئاماژە بۆکراو .

ب ـ ئەم وەزارەتە جەخت دەکاتەوە لەسەر ئەوەی کە دەبێت فشار بخرێتە سەر خەرجیەکان و کەم بکرێتەوە و ئامانجی دام و دەزگاکانی حکومەت بۆ چرکردنەوەی تواناکان بێت بۆ ئاستی بنیاتنانەوەی ژێرخانی وەزارەتەکان و لایەنە نەبەستراوەکانی بە وەزارەت و پارێزگاکان و پەیرەوەی ووردی بوودجە بکرێت لە کاتی خەرج کردن و تەنها بۆ مەبەستی دابینکراو بێت .

ج ـ خەرج کردنی هاوکاری نەخۆشی و یارمەتیدانی فەرمانبەران تاکو بری (٢ ٠٠٠ ٠٠٠) دوو ملیۆن دینار لە دەسەڵاتی وەزیری داراییدایە .

د- وەزارەتی دارایی وئابووری هەرێمی کوردستان(تمویل)ی وەزارەت وفەرمانگەکان دەکات بەپێ ی داهاتی دەستکەوتوو.

هـ- رێژەی (٥٪)لەوباربووە(اعانات)دەبرِدرێ کەلەبەشی(اعانات)ی بوودجەی ساڵی٢٠١٠داهاتووە و بۆ حسابێکی تایبەت بەکەرکوك و ناوچە ناکۆکی لەسەرەکان دەگوازرێتەوە و خەرجکردنی بەپێ ی وەزارەتی دارایی و ئابووری دەبێت.

و- رێژەی (٥٪)لەوبەخشینە(المنح)دەبرِدرێ کەلەبەشی(المنح)ی بوودجەی ساڵی٢٠١٠داهاتووە،دەگوازرێتەوە بۆ چارەسەرکردنی ئەو زیادەیە کەلە مووچەی خاوەن پێداویستیە تایبەتەکاندا ڕویداوە.

ی- ئەو خەرجی یە تەرخانکراوانە دەبرِدرێن کە بۆ دروستکردن و نۆژەنکردنەوەی بینایەی تایبەت بەحیزبەکان و پرۆژە دوبارەبووەکان تەرخانکراون و بۆحسابی پرۆژە خزمەتگوزاریەکان لەپارێزگاکان دەگوازرێتەوە ولەدابەشکردنەکەشیدا دەبێ دادپەروەری رەچاوبکرێت.

ماددەی - ٣ - رێساکانی گشتی .

أ// دەسەلاتی خەرج کردن لەسەر برگەکانی بوودجە بە بوونی پارەی تەرخانکراو :-

یەکەم // وەزیری پەیوەندیدار دەسەلاتی هەیە بە خەرج کردنی گۆژمەیەك لە (٢٥٠) دوو سەد و پەنجا ملیۆن دینار زیاتر نەبێت بۆ هەر حالەتێك و بۆی هەیە دەسەلات بداتە سەرۆکی فەرمانگەکانی سەر بە وەزارەت بۆ خەرج کردنی گوژمەیەك لە (١٠٠)سەد ملیۆن دینار زیاتر نەبێ .

دووەم// سەرۆکی فەرمانگەکانی نەبەستراو بە وەزارەت دەسەلاتی خەرج کردنی گوژمەیەکی هەیە لە (١٥٠) سەد پەنجا ملیۆن دینار زیاتر نەبێ بۆ هەر حالەتێك لەگەل رەچاوکردنی خۆ نەخستنە ناو هیچ پابەند بوونێك کە پشتیوانی تەرخانکراوی لە بوودجەدا نەبێت .

سێ یەم // بۆ خەرج کردنی ئەم برە پارانە رەچاوی ئەم خالانەی خوارەوە بکرێت :-

١- خەرج کردن بە پێ ی پشتیوانییەکانی پەسند کراو لە (بوودجەی سالانە) یان (تەواو کراو)دەبێت بۆ ئەو مەبەستانەی کە بۆی دیاری کراوە .

٢- پارەی تەرخانکراو لە بوودجە دەبێت بە پێ ی پلانی خەرج کردن بەکار بهێنرێت و وەزیری دارایی پەسندی بکات .

٣- پابەندبوون بە بری پارەی تەرخانکراو لە بوودجەدا و ناشێت هیچ خەرج کردن و گرێ بەستێك بکرێت کە زیاتر بێت لەو برەی کە دابین کراوە لە بوودجەدا یان نەبوونی دابین کراوی دارایی پێویست بۆ ئەم مەبەستە .

چوارەم/١- لەسەر وەزارەتی دارایی و ئابووری هەرێمە یەکسانی لەنێوان مووچەی فەرمانبەرانی هەرێم و مووچەی هاوشێوەکانیان لە فەرمانبەرانی حکومەتی فیدرال بەدی بهێنێ.

٢- بەدیهێنانی یەکسانی لە نێوان مووچەی خانەنشینانی هەرێم و مووچەی خانەنشینانی حکومەتی فیدرالدا.

٣- بەدیهێنانی یەکسانی لە نێوان مووچەی بنەرەتی هێزەکانی پێشمەرگە و ئاسایش و پۆلیس لە هەرێم لەگەلمووچەی هاوشێوەکانیان لە حکومەتی فیدرالدا.

پێنجەم/ لەسەر وەزارەتی دارایی و ئابوورییە ڕاپۆرتی خولی ی(دوری) هەر شەش مانگ جارێك لەساڵدا لەسەر دۆخی دارایی هەرێمی کوردستان پێشکەش بە پەرلەمانی کوردستان بکات و بە پێ ی یاساش حساباتی کۆتایی پێشکەش بکات

شەشەم/لەسەر سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیرانە ئەولەویەت لە جێبەجێکردنی پرۆژە خزمەتگوزاریەکان بەو ناوچانە بدات کە توشی هەڵمەتەکانی ئەنفال و چەکی کیمیاوی و ڕاگواستن و کردەوە سەربازیەکان بوون و ئەوانەی کە پێویستی زیاتریان بەخزمەتگوزاری هەیە .

حەوتەم/ لەسەر سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیرانە پاشکۆیەك بە پرۆژە بەردەوامەکان پێشکەش بکات و ماوەو بڕی پارەی تەرخانکراو و شوێن وڕۆژی دەست بەکاربوون و تەواوبونی پرۆژەکە دیاری بکات و پەرلەمانی لێ ئاگاداربکاتەوە.

هەشتەم/ یەکخستنی بوودجەی هەموو ئەو دەزگایانەی کەیەکیان نەگرتۆتەوە لە ماوەیەك کە لەشەش مانگ تینەپەڕێت.

نۆهەم/ مووچەی هەموو ئەو فەرمانبەرانە خەرج دەکرێت کە بەسزای سیاسی سزا دراون، ئەمەش پاش سەلماندنی ڕاستی قسەکانیان.

دەیەم/ لەحاڵەتی ڕوودانی گۆڕینێك لە بەشی بوودجەی حکومەتی هەرێمی کوردستان ئەوا دەسەڵات بە وەزیری دارایی وئابووری دەدرێ کە :

١- کەمکردنەوەی سەرکۆی بوودجە بەهەمان ڕێژە بۆ یەکلاکردنەوەی کورتهێنانەکە.

٢- ئەگەر لەبوودجەدا زیادە ڕوویدا ئەوا ڕەزامەندی پەرلەمان بەچۆنیەتی خەرجکردنی وەردەگیرێ.

ب// دەسەڵاتی کڕین// کڕینی کاڵا و خزمەتگوزارییەکان لە کەرتی گشتی (کۆمپانیاکان و دەستەکانی گشتی) دەبێت ئەگەر نەیان توانی بەم کارە هەڵسن و داوای لێبوردنیان کرد (ئەوە بە حوکمی لێبوردن دەبێت ئەگەر هەڵنەسن بە ئامادە کردنی لە ماوەی حەوت ڕۆژ) و کڕین لە کەرتی تایبەت ئەنجام دەدرێت و بە پێ ی ئەم دەسەڵاتانەی خوارەوە :-

١ـ هەتا بڕی (١٠٠ ٠٠٠) سەد هەزار دینار بەبێ لیژنەی کڕین .

٢ـ زیاتر لە بڕی (١٠٠ ٠٠٠) سەد هەزار دینار و تا سنووری (٣٠٠٠ ٠٠٠) سێ ملیۆن دینار لە ڕێگای لیژنەی کڕین بە بێ دەرخستەکان (بدون عروض).

ب . گ
دارایی
مديرية المالية العامة

٣. زیاتر له بڕی (٣٠٠٠ ٠٠٠) سێ ملیۆن دینار و تا سنووری (٥٠ ٠٠٠ ٠٠٠) پەنجا ملیۆن دینار له ڕێگای لیژنەی کڕین و بوونی سێ (عرض) بە لایەنی کەمەوە پێشکەش بکرێت بۆ هەڵبژاردنی باشترینیان لە بواری نرخ و جۆر.

٤. زیاتر له بڕی (٥٠ ٠٠٠ ٠٠٠) پەنجا ملیۆن دینار بە ڕێگای کەمکردنەوەی نهێنی دەبێت بە پێ ی یاسای گرێبەستەکانی گشتی میری و ڕێنماییەکانی دەرچوو بۆ ئەم مەبەستە .

ج//ناشێ کڕینەکان پاژبکرێن (تجزئة) یان جێ بەجێ کردنی کارەکان و خزمەتگوزارییەکان یان بڕەکانی کەمگرییەکان بە مەبەستی ئەژمارکردنیان لە چوارچێوەی دەسەلاتەکانی هاتوو لە بڕگە (أ) ی سەرەوە و کڕینەکە یان جێ بەجێ کردنی کارەکە بە پاژکراو دادەنرێت ئەگەر کڕینی کەرستەیەکی دیار یان هەڵسان بە کارێك لە ماوەی یەك مانگدا دووبارە بێتەوە .

د// ڕەچاوکردنی گۆڕینی ئەندامانی لیژنەکانی کڕین کە پەیوەستن بە کڕین لە بازار و بە تیکرایی (٣/١) ئەندامانی لێژنە بە شێوەیەکی بەردەوام بە مەبەستی پاراستنی مافەکانی گەنجینەی گشتی و دیار کردنی ماوەی مانەوەی ئەندامانی لێژنەکانی ناوبراو لە ماوەی شەش مانگ تێ پەرنەکات و ناشێت نوێ بکرێتەوە بە هیچ جۆرێك تەنها لە حاڵەتی زۆر پێویست نەبێت و ناشێت دووبارە ئەو فەرمانبەرانە بکرێنە ئەندام لە لێژنەی کڕین ئەگەر لە ماوەی یەك ساڵ تێ پەرنەبێت .

هـ // دەبێت لەکاتی دانانی ئەندامی دارایی لە لێژنەی کڕین ڕەچاوی ئەوە بکرێت کە نابێت بەرپرس بێت لە ووردبینی و وەرگرتنی بەلگەنامەکانی لێژنەکان کە خۆی بەشداری تێدا کردووە بە تایبەتی لە خەرج کردن بێت یان وردبین کردن .

ماددەی ـ ٤ ـ پابەندبوون بە مەرجەکانی گرێبەست :ـ

أ ـ پێویستە پابەندبوون بە مەرجەکانی گرێبەستەکان بکرێت کە وەزارەتەکان و لایەنەکانی نەبەستراو بە وەزارەت و پارێزگاکان ڕێکیان دەخەن بەو شێوەیەی کە چەسپێنراوە لە بەرواری بەستنی گرێبەستەکە بە تایبەتی ئەوەی پەیوەستە بە نرخەکان و ئەم مەرجانە ناشێ بگوردرێن بە بیانوی بەرز بوونی نرخەکان .

ب ـ لە کاتی پابەندبوون بەو گرێبەستانەی کە جێ بەجێ کردنی درێژە دەدات بۆ زیاتر لە ساڵێك دەبێت ڕەچاوی دانانی بڕی پارەی تەرخانکراوەکانی دارایی پێویست بکرێت لە بوودجەی ساڵی داهاتوو لەبەر ئەوەی نابێ بڕەکانی ماوە بگوازرێنەوە یان بسورێندرێنەوە (تدوير) لە بوودجەی ساڵێکی دیارکراو بۆ ساڵی تر .

ماددەی ـ ٥ ـ خەرج کردنی پاداشتەکان و خەلاتەکان .

أ ـ خەرج کردنی پاداشتەکان // پاڵپشت بە هاتوو لە ماددەی (١٣) لە یاسای بوودجەی هەرێم ژمارە(١)ی ساڵی/٢٠١٠ و لە پێناو بەرژەوەندی گشتیدا وەزیری تایبەتمەند و سەرۆکی لایەنی نەبەستراو بە وەزارەت و پارێزگارەکان و سەرۆکەکان ئەنجومەنەکانی پارێزگاکان دەسەلاتیان هەیە بە بەخشینی پاداشتی نەختینەیی یان عەینی بە بڕی (٢٥٠٠٠٠) دوو سەدوپەنجا هەزار دینار بۆ هەر حاڵەتێك و

بۆی هەیە دەسەڵاتەکە بە گشتی یان بەشێکی دابەزێنە ئاستەکانی خوارەوەو لەو بڕە زیاتر بە دەسەڵاتی وەزیری دارایی یە ، کە خەرج کردنی پاداشتەکان نابێت دووبارە بێتەوە بۆ هەمان کەس بۆ ئەو کارانەی کە پێ ی هەڵدەستێ لە دوو مانگی لە دوای یەك بۆ هەمان کەس بە مەرجێك ساڵانە لە بڕی (٢) تەنها دوو ملیۆن دینار تێ پەڕنەکات بە بوونی پارەی تەرخانکراو لە بووجەدا بۆ ئەم مەبەستە و ناشکرێت گواستنەوەی (مناقلة) ی بۆ بکرێت .

ب- قەرەبووکردنی بەرکەوتووانی کاری تیرۆریستی بەپێ ی بڕیاری (نهینی)سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران ژمارە(٣٣١٧)لە٢٠٠٩/١٠/٢٧ جێبەجێ بکرێت.

ج - خەڵات کردنی کاڵاکان و خزمەت گوزارییەکان// لە پێناو بەرژەوەندی گشتی وەزیری تایبەتمەند و سەرۆکی لایەنی نەبەستراو بە وەزارەت و پارێزگار و سەرۆکەکانی ئەنجومەنەکانی پارێزگاکانی بۆی هەیە کاڵاکان و خزمەتگوزارییەکانی نێوان ئەو فەرمانگە حکومیانەی کە پەیرەوی سیستەمی ژمێریاری مرکزی دەکەن ، خەڵات بکات کە نرخی دەفتەرییان لە (١٠) دە ملیۆن دینار تێ پەڕ ناکات و لەوە زیاتر بۆ بڕی (٥٠) پەنجا ملیۆن دینار بۆ هەر حاڵەتێك بە دەسەڵاتی وەزیری داراییە و بۆ زیاتر لەم بڕە پێویستە ڕەزامەندی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران وەربگیرێت .

ماددە - ٦- سڕینەوەی قەرزەکان و هەبووەکان :-

أ - وەزیری تایبەتمەند و سەرۆکی فەرمانگەی نەبەستراو بە وەزارەت بۆیان هەیە ئەو قەرزانە بسرنەوە کە وەرگرتنیان مەحاڵە لە دوای تەواو بوونی ڕێگاکانی یاسایی تا سنووری (١٥٠ ٠٠٠) سەد و پەنجا هەزار دینار و لەوە زیاتر لە دەسەڵاتی وەزیری دارایی دەبێت تا سنووری (١٥ ٠٠٠ ٠٠٠) پازدە ملیۆن دینار و ئەگەر لەوەش زیاتر بوو پێویستە ڕەزامەندی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران وەربگیرێت.

ب - سڕینەوەی هەبووەکان :-

١- وەزیری تایبەتمەند و سەرۆکی ئەو لایەنەی کە نەبەستراو بە وەزارەتەوە سەر پشك دەکرێ و دەسەڵاتی پێ دەدرێت بۆ سڕینەوەی هەبووی بزر و زیان دیدە و خراپ بوو بە هەر هۆیەکەوەبێت ، ئەگەر نرخەکەی (٥٠ ٠٠٠ ٠٠٠) پەنجا ملیۆن دینار بێت ، بۆ هەر حاڵەتێك بەڵام ئەگەر لەو بڕە زیاتر بوو لە دەسەڵاتی وەزیری داراییدایە .

٢. لە هەموو وەزارەتێکدا یا خود هەر لایەنێکی نەبەستراو بە وەزارەتەوە لیژنەیەکی کارگێری تەکنیکی سەرەکی بە سەرۆکایەتی بەڕێوەبەری گشتی فەرمانگە پێکدەهێنرێت بە مەبەستی کۆکردنەوەی ئەو دەرخستە و بەراییە بەهێز وسەلمانراوانەی کە لایەنگری ڕاستی و دروستی ئەو ڕاییکردنانەن (اجراءات) کە سەبارەت بە دەست نیشانکردنی و دیاریکردنی جۆرو بڕو نرخی ئەو هەبووانە کە پێویستە بسرێتەوە و بەرزکراوەتەوە بۆیان لەلایەن ئەو بەڕێوەبەرایەتیە گشتیانەی کە لەلایەن ناوەندەوە تەمویل دەکرێن واتا (الممولة مرکزیا) .

٣. لەو بەڕێوەبەرایەتیە گشتیانەی کە لەلایەن ناوەندەوە پارەیان بۆ دابین دەکرێت لیژنەیەکی کارگێری تەکنیکی لاوەکی بە سەرۆکایەتی بەڕێوەبەری کارگێری پێك دەهێنرێت و کارەکەی بریتی دەبێت لە دیاری کردنی هەبووەکانی بزربوو جەرد کردن و پشکنینی هەبووەکانی خراپبوو یاخود زیاندیدە کە بە هەر هۆیەکەوە بێت داوای سڕینەوەی بکرێت ، هەروەها ئامادەکردنی دەرخستەیەك جۆر و نیشانە و بڕ و نرخی دەفتەری و ڕێژەی زیان و هۆی بزربوون و خراپ بوون و زیانەکەی تیا هاتبێت و لەلایەن ئەندامانی لیژنەکەوە واژو کرابێت هەروەها سەرۆکی فەرمانگەکەش پەسندی کردبێ . دەرخستەکە لەگەڵ سەرجەم بەراییەکان دەنێردرێت بۆ لێژنەی گشتی کە لەخاڵی (٢)ی سەرەوە ئاماژەی پێکراوە .

٤. لێژنە سەرەکییەکە ڕاپۆرتێك ئامادە دەکات و بەرزی دەکاتەوە بۆ وەزیری تایبەتمەند یاخود سەرۆکی ئەو لایەنە کە نەبەستراوە بە وەزارەتەوە تیایدا باسی ئەو ئەنجام و ڕاسپاردە و ڕێنماییانە ئەکات لە ڕێگای پشکنین و وردبوونەوەی لەو دەرخستانەی کە لە لێژنە لاوەکییەکانەوە پێ ی گەیشتوون تا ئەویش بەپێ ی دەسەلاتەکانی خۆی کە لە برگە (١)ی سەرەوەدا هاتووە و باسی کراوە ، ڕای خۆی دەربڕێت ، بەمەرجێك ڕاسپاردەکان ئەمانەی خوارەوەیان تیا هاتبێت :-

أ - جۆر و بڕ و نرخ و نیشانەی هەبووەکان کە داوای کوژانەوە و سڕینەوە و فرۆشتنیان دەکات .

ب - جۆر و بڕ و نرخ و نیشانەی ئەو هەبووانەی کە لێژنەکە ڕاسپاردەی ئەوە دەکات سەر لە نوێ بەکار بهێنرێتەوە پاش چاککردنەوە و بەکار هێنانی بەشێکی .

ماددەی - ٧- پابەندبوون بە تەرخانکراوەکان :-

أ- هیچ خەرجی یەك یان گرێبەستی یەك ئەنجام نەدرێت لەسەر ئامادەکردنی کەرەستە یان پێشکەش کردنی خزمەت پێش دڵنیابوون لە بوونی پارەی تەرخانکراوی دارایی پێویست بۆ ئەم مەبەستە لە بوودجەی تایبەت دا .

ب- ناشێ وەزارەتەکان بڕی پارەی تەرخان کراوی فەرمانگەکان و پێکهاتووەکانی سەر بە ئەوان بەکار بهێنرێت بۆ دیوانی وەزارەتەکان و هەروەها ناشێت بەکار بهێنرێت بۆ غەیری مەبەستەکانی تەرخانکراو .

ج - هەروەها ناشێت بە هیچ شێوەیەك دابینکراوەکانی پرۆژەکانی سەرمایە داراییەکان بۆ مەبەستی خەرجییەکانی بەگەرخستن (الانفاق التشغيلي) ئیستغلال بکرێت و جەخت دەکەینەوە لەسەر ئەوەی کە پێویستە ئەو کەسانەی کە زیادە ڕۆیی دەکەنە سەر دابینکراوەکانی پشتیوانی کراو لە بوودجە سەرزەنشت بکرێن (محاسبة) بەپێ ی ئیجرائاتی هاتوو لە یاسای بەرزەفت کردنی

بانگ
دارایی
مديرية المالية
العامة

فەرمانبەرانی دەوڵەت و کەرتی گشتی ﴿ قانون انضباط موظفي الدولة و القطاع العام و قانون ادارة المالية ﴾ .

د - خەرجی ڕادەگیرێت لە حاڵەتی دەرچوونی هەر بڕیارێك یان ئاراستە کراوێك بە ڕاگرتنی دابینکراوەکانی دارایی پشتیوانی کراو لە بوودجە و بەبلۆك کراو ئەژمار دەکرێت و ناشێت لێ ی خەرج بکرێت یان داوای گواستنەوە بکرێت (مناقلة) بۆ هەرمەبەستێك بێت .

هـ - پشتیوانییەکانی پەسند کراو لەم یاسایە بەکاردەهێنرێت تاکو ٢٠١٠/١٢/٣١ و داهاتەکانی وەرگیراو لە دوای کۆتایی ساڵی دارایی /٢٠١٠ قەید دەکرێت وەکو داهات بۆ بودجەی ساڵی داهاتوو .

و- هەموو وەزارەت و ئەو فەرمانگانەی بە وەزارەتەوە نەلکاون پابەند دەبن بەدابەشکردنی خەرجیەکانی وەبەرهێنان وکارکردن﴿التشغيلية﴾لەپارێزگاکانی هەرێم، ئەمەش بەپێ ی چڕی دانیشتوانی هەر پارێزگایەك وئەو ناوچانە دەبێ کەزیانی زیاتریان بەرکەوتووە، پاش دەرکردنی خەرجییەکانی ناو وەزارەت.

مادده ـ ٨ گواستنەوەکان (المناقلات) :- .

١ سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان ـ عیراق بۆی هەیە گوێزانەوە لەناو بودجەی تایبەت بە ئەنجومەنی نیشتمانی بکات .

٢- سەرۆکی ئەنجومەنی دادوەریی بۆی هەیە گوێزانەوە لە ناو بوودجەی تایبەت بە ئەنجومەنی دادوەریی بکات.

٣- وەزارەتی دارایی هەرێمی کوردستان ـ عیراق پارەی حساباتی وەزارەتەکان و فەرمانگەکان بەپێ ی ئەو داهاتە داراییەی بەردەست دابین دەکات.

٤- أ ـ وەزیری دارایی بۆی هەیە گوێزانەوە لە نێوان پارەی تەرخانکراوی یەك بەش بکات جگە لە بەشی مووچەکان کە دەشێت بۆی بگوێزرێتەوە و نابێت لێ ی بگوێزرێتەوە .

ب ـ نابێت گوێزانەوە لە نێوان پارەی تەرخانکراوی گەشەپێدان لە نێوان پارێزگاکاندا بکرێت .

٥- وەزیری دارایی بۆی هەیە گوێزانەوە بکات لە نێوان پارەی تەرخانکراوی ﴿ بابەکانی بوودجەدا ﴾ بۆ مەبەستی فەراهەم کردنی توانای خەرج کردن بۆ ئەو فەرمانگانەی کە بڕیاری لێکردنەوەیان لە وەزارەتێك و خستنیان بۆ سەر وەزارەتێکی تر دەدرێت و وەزیری پەیوەندیاریش بۆی هەیە گوێزانەوە لەناو بەشێك و یەکەیەکی خەرجکردنەکەدا بکات .

٦- وەزیری دارایی بۆی هەیە گواستنەوە لەنێوان پشتیوانەی دەروازەکانی بوودجەدا بکات لەپێناو فەراهەم کردنی تواناکانی خەرجکردن بۆئەو کارگێڕییانەی کەبڕیار دەدرێ لەوەزارەتێك بکرێنەوەو بەوەزارەتێکی دیکەوە بلکێنرێن و وەزیری تایبەتمەندیش بۆی هەیە گواستنەوە لەناو یەك بەش ویەك یەکەی خەرجکردندا بکات.

٧- ناشێ گواستنەوە لەتەرخانکراوەکانی گەشەسەندن لەنێوان پارێزگاکاندا بکرێت .

مادده ـ ٩ـ سەرپێچیەکانی دارایی // پێویستە فەرمانبەری دارایی کە بەرپرسی خەرج کردنە لە حاڵەتی سەرپێچی کردنی دارایی و ژمێریاری ڕای خۆی بچسپێنێت لەسەر یاداشتی خەرج کردن بە نووسین و سەرۆکایەتی دیوانی چاودێری دارایی ئاگادار بکاتەوە بە مەبەستی ئاگادار کردنەوەی فەرماندەری خەرج (الامر بالصرف) لەو سەرپێچی یەی کە ئەنجام دەدرێت .

مادده ـ ١٠ ـ کاڵاکان و خزمەتگوزارییەکان//

أ - پێداویستییە خزمەتگوزارییەکان / بە کرێ گرتنی خانووبەرەکان و باڵەخانەکان بۆ فەرمانگەکانی میری :ـ

١ ـ فەرمانگەکانی تەمویل کراو بە شێوەیەکی مەڵبەندی لێدەبووردرێن لە دانی لە جیاتی کرێ بۆ باڵەخانە و خانووبەرەکان ئەگەر هاتوو خانووبەرەکان و باڵەخانەکان هی وەزارەتی دارایی بن/دۆمینی گشتی (فەرمانگەکانی تەمویل کراو بە شێوەیەکی مەڵبەندی) لەگەڵ جەخت کردنەوە لەسەر پاراستنی خانووبەرەکان و باڵەخانەکان لەلایەن فەرمانگەکانەوە .

٢ ـ بەڵام ئەگەر هاتوو خانووبەرەکان و باڵەخانەکان بە کرێ ی گیرابوون لە کۆمپانیاکان و دەستەکانی گشتی (فەرمانگەکانی تەمویلی خۆیەتی) و کەرتی تایبەت ئەوا کار بە ئاراستە کراوەکانی لێژنەی کاروباری ئابووری (لە ناوچو) دەکرێت بە نووسراویان ژمارە (٠٧ ص/١٨٨٣) لە ٢٠٠١/٧/٨ کە بە نووسراوی وەزارەتی دارایی /فەرمانگەی یاسایی ژمارە (٢٠٧٩٥) لە ٢٠٠١/٧/٢٦ هاتووە و بەرپرسیەتی چاکردنەوەی باڵەخانە دەکەوێتە سەر ئەوەی باڵەخانەکەی بە کرێ گرتووە و لە حاڵەتی هەڵنەسانی بە چاککردنەوەی ئەوا ئەو فەرمانگەی کە خانووەکەی بە کرێ داوە هەڵدەستێت بە چاککردنەوەی و تێچووەکەی لە (لەجیاتی کرێیەکە دەبڕدرێت).

٣- دەرماڵەی نیشتەجێ بوون بۆ فەرمانبەران و کارمەندانی دام ودەزگاکانی حکومەتی هەرێم خەرج ناکرێت تەنها بەیاسا نەبێت

ب ـ پێداویستیە کاڵاییەکان (المستلزمات السلعية) :ـ

پێویستە لەسەر هەموو دام و دەزگاکانی حکومەتی هەرێمی کوردستان پابەند بن کەم کردنەوەی زیادەرەوی لە بەکار هێنانی سوتەمەنی و ئاو و کارەبا و تەلەفون لەبەر ئەوەی تێچووی راستەقینەی بەرهەم هێنانی ئەم ماددانە زیاترە لە نرخی فرۆشتنی کە لەلایەن بەکاربەرەوە دەدرێت .

ج ـ چاککردنەوەی دەوری بۆ هەبووەکانی گواستراوە و نەگواستراوەکان لەبەر چاوەگیرێت وەك بیناو خانووبەرەکان بەپێ ی بەرنامەیەکی کاتی (زمني) کە بۆ ئەم مەبەستە دادەنرێت لەوانەش چاکردنەوەی کەل و پەل و ئامێرەکان و دەزگاکان (الاجهزة والالات) .

ماددەی (١١) کرینی هەبووەکان جگە لە هەبووەکانی پرۆژە سەرمایە داراییەکان//

١ـ خانووبەرەو زەوی و زار :ـ پێویستە خۆماڵەکردن (استملاك) و کرینی خانووبەرەو زەوی و زاری تازە ئەنجام نەدرێت تەنها بۆ حالەتی زۆر پێویست و بە دەسەلاتی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران لەگەڵ ڕەچاوکردنی ئەم خالآنەی خوارەوە :ـ

أـ هەبوونی مەرجی پارەی تەرخانکراوی دارایی پێویست بۆ داپۆشینی پێداویستی یەکانی خۆماڵەکردن یان کڕین ، و تەرخانکراوی بوودجە بۆ ئەو مەبەستە پوچەڵ دەبێتەوە لەگەڵ تەواو بوونی ساڵی دارایی تایبەت ئەگەر هاتوو ئەم خۆماڵە کردنە یان کرینە لەو ساڵەدا جێ بەجێ نەکرێت ، پاڵپشت بە برگەی ١/ لە بەشی ٤/ لە یاسای کارگێری و دارایی قەرزە گشتی یەکان ژمارە (٩٥) ی ساڵی ٢٠٠٤/ .

ب ـ ڕەچاوکردنی تێچووی چاککردنەوەی پێویست بۆ ئەو خانوبەرانە لە کاتی دانانی پارەی تەرخانکراو لە بوودجەدا .

ج ـ لە کاتی تەملیك کردنی زەوی یان کرینی خانووبەرە ، پێویستە ئەحکامی یاسای خۆماڵی کردن ژمارە (١٢) ساڵی (١٩٨١) ی هەموار کراو ڕەچاو بکرێت و لە کاتی نەبوونی ئەم زەوی یانە لەلایەن فەرمانگەکانی تری حکومەت بە مەبەستی بەکار هینان بە شێوەیەکی باشتر .

٢ـ نابێت بە هیچ شێوەیەك کرینی کەل و پەل و ئۆتۆمبێل و ئامێر و پێداویستی یەکانی تر ئەنجام بدرێت بۆ مەبەستەکانی فەرمانگە حکومی یەکان لە دەرەوەی بوودجەی راستێنراوی خودی فەرمانگەکەوە هەروەها نابێت هەژمار بکرێت لەسەر تەرخانکراوی پرۆژەکانی وەبەرهینان ئەگەر ئەم جۆرە خەرجی یانە لە برگەکانی پرۆژە دیاری نەکرابێت کە ئەو کەل و پەل و ئۆتۆمبێل و ئامێر و پێداویستیانە ئەژمار بکرێت بۆ بەرژەوەندی لایەنی سودمەند بە شێوەیەکی روون و ئاشکرا ئاماژەی بۆ کرابێت و بە ڕەزامەندی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران دەبێت و بە پێچەوانەی ئەمەوە فەرمانـدەری خەرج و یەکەی خەرج بەرپرس دەبن بەپێ ی یاسای کارگێری و دارایی ژمارە (٩٥) ی ساڵی ٢٠٠٤/ .

٣ـ کرینی ئوتومبێل وزەوی وزار و خانووبەرە لەکاتی زۆر پێویستیدا لە دەسەلاتی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیراندایە و وە کرینی ئوتومبێل لەرێگای لیژنەی تایبەتی وەزارەتی داراییەوە جێ بەجێ دەکرێت.

بەشی سێ یەم// میلاکات

وەزارەتی دارایی بە هەمانگی کردن لەگەڵ وەزارەتەکانی تر ووردەکاری میلاکەکانی هەموو وەزارەتەکانی هەرێمی کوردستان ـ عێراق بۆ ساڵی دارایی /٢٠١٠ رێك دەخات و لەبەر رۆشنایی تێچووی مووچەی پەسند کراو لە بووجەدا پەسندیان دەکات لەگەڵ ڕەچاوکردنی ئەم خاڵانەی خوارەوە :ـ

١ـ دامەزراندن :ـ

دەبێ لە کاتی دامەزراندن ڕەچاوی هەبوونی پلەکانی وەزیفی بەتاڵ بکرێت لە میلاکی پەسندکراو لەگەڵ پارەی تەرخان کراوی پێویست بۆ ئەم مەبەستە لە بوودجەی تایبەتمەند و پەسند کردن لەسەر یەکەکانی میلاك لەلایەن وەزارەتی دارایی بە مەبەستی جێ بەجێ کردنی ئەحکامی ماددەی /٨ لە یاسای میلاکات ژمارە /٢٥ ی ساڵی /١٩٦٠ ی هەموار کراو و ئەمەش بە ڕێگاکانی ڕاگەیاندنی خۆجیەتی ئەنجام بدرێت بە مەبەستی جێ بەجێ کردنی مەبدەئی یەکسانی دەرفەت و کار پێ کردنی تەواو بەپێ ی سیستەمی نوێ ی مووچە .

٢ـ گواستنەوە //

أ ـ گواستنەوەی فەرمانبەران لە دەسەڵاتی وەزارەتی پەیوەندیدار دەبێت لەگەڵ ناردنی وێنەیەك لە فەرمانی گواستنەوەکە بۆ وەزارەتی دارایی / بەڕێوەبەرایەتی میلاکات بە مەبەستی ئاماژە کردنی (تأشير) .

ب ـ جەخت کردنەوە لە هەبوونی پلەی بەتاڵ لە میلاکی فەرمانگە کە فەرمانبەر بۆی دەگوازرێتەوە پێش دەرچوونی فەرمانی گواستنەوە لەگەڵ ڕەچاوکردنی هەبوونی تەرخانکراوی دارایی پێویست بۆ ئەم مەبەستە لە بودجەدا ئەگەر لە فەرمانەکەدا گواستنەوەکە بە پلە وە نەبوو.

٣ـ پلە بەرزکردنەوە //

أـ دەبێت پلە بەرز کردنەوەی فەرمانبەر بە ڕێگای رکابەری بێت (المنافسە) بە مەبەستی جێ بەجێ کردنی یەکسانی دەرفەتەکان لەگەڵ ڕەچاوکردنی هەبوونی مەرجەکانی پلە بەرزکردنەوە و شیاوەکانی پێویست بۆ وەزیفەی بەرزتر کە لە ڕێبەری وەزیفەکان هاتووە و تەواوکردنی ماوەی پێویست بۆ بەرزکردنی بەپێ ی ئەو ساڵانە دەبێت کە لە خشتەی هاوپێچی سیستەمی نوێ ی مووچە دیاری کراوە و هەروەها نەبوونی ڕێگری یاسایی بۆ بەرزکردنەوە بە هۆی سزادانی یان خزمەتەکانی باش نەبێت (غير مرضية) بەپێ ی راپۆرتەکانی هەڵسەنگاندنی شیاوی کارکردن لەگەڵ هەبوونی وەزیفەی بەتاڵ لە پەیکەری ڕێکخستنی فەرمانگەی پەیوەندیدار و دەبێ پڕ

کردنەوەیان بە مەرج و شیاوی تایبەتمەند بێت لەگەڵ ڕەچاو کردنی هەبوونی تەرخانکراوی دارایی پێویست لە بوودجە بەرەچاوکردنی ڕێنماییمان ژمارە (٢١)ی ساڵی/ ٢٠٠٨

ب- پلە بەرزکردنەوەی فەرمانبەران لەپلە﴿١٠تاکو پلە٤﴾لەدەسەڵاتی وەزارەتەکاندا دەبێت وە بۆپلەی﴿٣و٢﴾ لەدەسەڵاتی وەزارەتی دارایی وئابوورییە و بۆپلە﴿١﴾ بەدەسەڵاتی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران دەبێت و لەرێگای وەزارەتی داراییەوە نوسراوەکان بەرزدەکرێتەوە، بەرەچاوکردنی ناوەرۆکی برگەی(ا)ی سەرەوە بۆ گشت پلەکان.

٤ - پاڵپشت بەماددەی (٩) لەیاسای بوودجەی حکومەتی هەرێم ژمارە (١)ی ساڵی/٢٠١٠، دامەزراندن بەشێوەی گرێبەست لەسەر بوودجەی ئاسایی لەدەسەڵاتی وەزیری دارایی و ئابووری دایە

بەشی چوارەم //جۆراو جۆر

یەکەم/ گوژمەی(١٢٠٠٠٠٠٠٠٠٠) سەدو بیست ملیار دینار تەرخان دەکرێت بۆ سندوقی پرۆژەی گەشەپێکردن و پەرەپێدانی توانا مرۆییەکانی کوردستان لە حسابی تایبەتی ی بو ئامادەکردنی کادیری پسپۆڕ لەو بوارە جیاجیایانەی کەهەرێم پێویستی پێ ی دەبێت ، ئەمەش لەرێگای زەمالات و بعثات و توێژینەوەو خولی ڕاهێنانەوە دەبێ کە لەژێر چاودێری دەستەیەکی باڵا بەسەرۆکایەتی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران و جێگرەکەی و هەریەك لە وەزیرەکانی ﴿پەروەردە،فێرکردنی باڵاو توێژینەوەی زانستی، پلاندانان﴾ دەبێت و بەپێ ی پەیرەوێك جێبەجێ دەکرێت کەئەنجومەنی وەزیران دەریدەچوێنێت

دووەم/ ١) مووچەی کەس و کاری شەهیدان و قوربانیانی ئەنفال و چەکی کیمیاوی بەم پێ یە زیاددەکرێت:

أ- کەس وکاری شەهیدان بەرێژەی(٢٥٪،١٥٪،١٠٪) بەپێ ی ئەم رێژانەی خوارەوە:

١- لە (٤٠٠ ٠٠٠)چوار سەد هەزار دینار بۆ (٦٠٠ ٠٠٠)شەش سەد هەزاردینار بەرێژەی ٢٥٪

٢- لە (٧٠٠ ٠٠٠)حەوت سەد هەزاردینار بۆ (١ ٠٢٣ ٠٠٠)یەك ملیون وسی ودوو هەزاردینار بەرێژەی ١٥٪

ب- کەس وکاری شەهیدی (هاووڵاتی) بە گوژمەیەکی براوە کەبریتیە لە(٥٠ ٠٠٠)دینار

ج- خێزانی شەهیدە ئەنفالکراوەکان بەرێژەی ٥٠٪

٢) ا/خاوەن پێداویستی تایبەت لە (٣٠ ٠٠٠)سی هەزار دینارەوە بۆ(١٠٠ ٠٠٠)سەد هەزار دینار

ب/ خاوەن پێداویستی تایبەت لە (٥٠ ٠٠٠)پەنجا هەزار دینارەوە بۆ(١٥٠ ٠٠٠)سەدو پەنجا هەزار دینار

ج/ئەو زیادانەی کەلە ماددەکانی سەرەوەدا هاتووە لەبەرواری (٢٠١٠/١/١)ەوە جێبەجێ دەکرێت بەهەماهەنگی کردنی وەزارەتی دارایی و ئابووری لەگەڵ وەزارەتە پەیوەندیدارەکان .

سێ یەم/ بڕی (١٥٠ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠)سەدو پەنجا ملیار دینار بۆ هەڵمەتی دروست کردنی قوتابخانە لەهەرێم تەرخان دەکرێ و دەستەیەك لەوەزارەتی دارایی وئابووری و پەروەردە وپلاندانان

پێکدەهێنرێ بۆ سەرپەرشتنی کردنی ئەمەش بەپێی ئەو نەخشەیە دەبێ کە وەزارەتی پەروەردە لەبوودجەی خەرجییەکانی وەبەرهێناندا دایناوە

چوارەم/ گوژمەی (٩٠ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠) نەوەد ملیار دینار بۆ پشتگیری حیزبەکان و پرۆژەی ڕێکخراوەکان تەرخان دەکرێ وە لەم تەرخانکراوەش بە ڕێکارێکی کاتی خەرج دەکرێت تا ئەو کاتەی پارە وەرگیراوەکان لەلایەن حزب و ڕێکخراوەکانەوەبەپێ ی یاسای پشتگیری حزبەکان لەدوای پەسەندکردنی لەلایەن پەرلەمانی کوردستانەوە یەکلا دەکرێتەوە.

پێنجەم/ وەزارەتی دارایی و ئابووری بەمانەی خواردوە پابەندە :

یەکەم: بڕی (٢٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠) دوو سەد ملیار دینار تەرخان دەکرێ بۆ ئەوەی درێژە بەپرۆژەکانی سندوقی نیشتەجێکردن بدرێت . بە هەماهەنگی وەزاردتی دارایی و ئابووری لە گەڵ دەستەی وەبەرهێنان بۆ ئامادە کردنی ڕێنمایی تایبەت .

دووەم: بڕی (٩٠ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠) نەوەد ملیار دیناربۆپشتگیری کردنی قەرزی خانوبەرەی هاووڵاتیانی هەرێم تەرخان دەکرێ وزیادکردنی بڕی قەرزەکەش بۆ بڕی(١٥ ٠٠٠ ٠٠٠)پانزە ملیون دینار بۆ پارێزگاو قەزاو ناحیەو گوندەکان وبەردەوام بوونی وەزارەتی دارایی و ئابووریلە دابین کردنی قەرزی خانووبەرە بۆ هاوولاتیان بە پێ ی مەرج و ڕێنماییە ڕەچاو کراوەکان وە لە بەرواری ٢٠١٠/١/١ جێبەجێ دەکرێت بە پێ ی ڕێنمایی دارایی .

سێ یەم: تەرخانکردنی بڕی (٣٠ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠) تەنها سی ملیار دینار بۆ پشتگیری پرۆژەکانی بانکی پیشەسازی بە هەماهەنگی وەزارەتی دارایی و ئابووری لە گەڵ وەزارەتی بازرگانی و پیشەسازی بۆ ئامادە کردنی ڕێنمایی تایبەت .

.چوارەم : تەرخانکردنی برشی (٥٠ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠) تەنها پەنجا ملیار دینار بۆ پشتگیری پرۆژەکانی کەرتی کشتوکاڵی لە ڕێگای بانکی کشتوکاڵییەوە بە هەماهەنگی وەزارەتی دارایی و ئابووری لە گەڵ وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو بۆ ئامادە کردنی ڕێنمایی تایبەت .

.پێنجەم : تەرخانکردنی بڕی (٥٠ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠) تەنها پەنجا ملیار دینار بۆ پەرەپێدانی بەرنامەی وەبەرهێنانی وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەئاوییەکان بە هەماهەنگی وەزارەتی دارایی و ئابووری لە گەڵ وەزارەتی پلان دانان و وەزارەتی کشتوکال و سەرچاوەکانی ئاو بۆ ئامادە کردنی ڕێنمایی تایبەت .

شەشەم: تەخانکردنی بڕی (١٠ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠) تەنها دە ملیار دینار بۆ دروستکردنی دتمەزراوەکانی وەرزش لە هەرێمدا . بە پێ ی ڕێنمایی کە لە لایەن وەزارەتی دارایی و ئابووری بە هەماهەنگی لە گەڵ وەزارەتی ڕۆشنبیری و لاوان دەردەچێت .

بەشی پێنجەم//

ڕێنمایی جێ بەجێ کردنی خەرجی پڕۆژەکانی سەرمایەداری (وەبەرهێنان) بۆ ساڵی /٢٠١٠ .

١ - لە کاتی خەرج کردن لەسەر تەرخانکراوەکانی پشتیوانی کراو لە خەرجییەکانی پرۆژە سەرمایەدارییەکان (وەبەرهێنان) و پەرپێدانی پارێزگاکان پێویستە هەماهەنگی بکرێت لەگەڵ وەزارەتی پلاندانان و ڕەزامەندی وەزارەتی دارایی وەربگیرێت دەربارەی گواستنەوەی بڕەکان و دەبێ فەرمانگەی ژمێرکاری هەڵبستێت بە ئاگادارکردنەوەی وەزارەتی پلاندانان لە کاتی تەموویل کردنی بڕەکان بۆ لایەنەکانی جێ بەجێ کاری پرۆژەکان .

٢- پێویستە لەسەر یەکە ژمێریاری یەکان لە وەزارەتەکان و لایەنەکانی نەبەستراو بە وەزارەت و کۆمپانیاکان و دەستە گشتی یەکانی کەرتی تایبەت کە تەکلیف کراوە بە جێ بەجێ کردنی پرۆژەکان و کارەکان خشتەکانی مانگانە پێشکەش بە فەرمانگەی ژمێرکاری(بوودجەی وەبەرهێنان) بکەن لە وەزارەتی دارایی لە ماوەی (١٠)دە ڕۆژی یەکەم لە مانگی داهاتوو بۆ ئەو مانگەی کە خەرج کردنەکەی تیا دەکرێت و تیایدا خەرجییەکانی کۆکراوە لە ٢٠١٠/١/١ تا کۆتایی مانگ خاڵبەند کرا بێت بەپێ ی زنجیرەی خاڵبەند کردنەکە لە بوودجە (ژمێریاری یەکانی سەرەکی و لقی) و ئەم خشتانە خەرجییەکانی پرۆژەکان دەگرێتەوە و فەرمانگەی ژمێرکاری (بوودجەی وەبەرهێنان)لە وەزارەتی دارایی دەوەستێت لە تەمویل کردنی تەرخانکراوەکانی ئەو لایەنانەی کە دوا دەکەون لە ناردنی خشتەکان بۆ دوو مانگی بە دوای یەك و وەزارەت یان لایەنی نەبەستراو بە وەزارەت ئاگادار دەکات لەم بارەیەوە .

٣- پێویستە لەسەریەکەکانی ژمێریاری لە وەزارەتەکان و لایەنەکانی نەبەستراو بە وەزارەت و کۆمپانیاکان و دەستە گشتی یەکانی کە تەکلیف کراوە بە جێ بەجێ کردنی پرۆژەکان و کارەکان خشتەکانی مانگانە پێشکەش بە فەرمانگەی ژمێرکاری (بوودجەی وەبەرهێنان) بکەن لە وەزارەتی دارایی لە ماوەی (١٠) دە ڕۆژی یەکەم لە مانگی داهاتو بۆ ئەو مانگەی کە خەرج کردنەکەی لێ دەکەوێت بە خشتەکانی مانگانە و ساڵانە بەو بڕانەی کە قەیدکراوە لەسەر حیسابی پێشینەی پرۆژەکان و لەسەر ئاستی پرۆژەکان لە ٢٠٠٩/١/١ تاکو ئەو مانگەی کە تایبەتە بە خشتەکە .

٤- دەبێ لەسەر فەرمانگەی ژمێرکاری لە وەزارەتی دارایی ڕاپۆرتی مانگانەی یەکگرتوو بۆ خەرجییەکانی فیعلی بۆ پرۆژەکان پێشکەش بەسەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران بکات لە بەرواری ٢٠١٠/١/١ تاکو کۆتایی مانگی دیارکراو واتا لە ماوەی (١٠) ڕۆژ لە بەرواری تەواو بوونی مانگی تایبەتمەند و خاڵبەند بکرێت بەپێ ی زنجیرەکانی خاڵبەند کردنی (ژمێریاری یەکانی سەرەکی و لاوەکی) لە خشتەکانی پرۆژەکان و دەبێ لەسەر وەزارەتی پلاندانان سەرنج و پێشنیارەکانی دەربارەی ڕاپۆرتی یەکگرتووی ناوبراو دەربخات بۆ لیژنەی کاروباری ئابووری . لە ئەنجومەنی وەزیران .

٥- دەبێ لەسەر لایەنەکانی جێ بەجێ کاری پرۆژەکان وێنەی ڕاپۆرتەکانی جەدوای تەکنیکی و ئابووری گشت پرۆژەکان پێشکەش بە فەرمانگەکانی دیارکراو لە وەزارەتی پلاندان و هەروەها وێنەی

ناردراوەکانی تایبەت بە قۆناغەکانی جێ بەجێ کردن پێشکەش بە فەرمانگەکانی ئاماژە بۆ کراو بکرێت (ئیحالە کردن و دەست بەکار بوون ، جێ بەجێ کردنی کارەکان و پڕۆژەکان و گرێبەستەکان کە دەبەسترێن بۆ ئەم مەبەستە) .

٦- لایەنەکانی ئاماژە پێکراو لە برگە (٤) ی سەرەوە هەڵدەستن بە بەرزکردنەوەی ڕاپۆرتەکان بۆ وەزارەتی پلاندانان بۆ ماوەی دەست پێکراو لە بەرواری ٢٠١٠/١/١ و بەپێ ی فۆرمەکان و ڕێنماییەکانی ئامادەکراو لەلایەن وەزارەتی ناوبراو .

٧- پێویستە لەسەر هەمو وەزارەت و دام دەزگاکانی حکومەتی هەرێم ڕاپۆرتی پێویست پێشکەش بە وەزارەتی پلاندانان بکەن کە پلانی بەرهەم هێنان لە پڕۆژەکاندا لە خۆ بگرێت لەناویشیدا (پلانی بەرهەم و توانای دارێژراو بۆ بەرهەم و توانای بەردەست و مەبەست بۆ بەرهەمی پرۆژە لە خۆ بگرێت) .

٨- چڕکردنەوەی (الترکیز) زیادکردنی بەرهەم هێنان و بەرزکردنی لێهاتوویی کارکردن و بەراورد کردنی لەگەڵ ڕائیکردنی و هەنگاونانی ڕاست بۆ جێ بەجێ کردنی نیشانەکانی دارایی و ئابووری تەواو لە بواری هەڵسەنگاندنی ئابووری کۆمپانیاکان و گشت یەکەکانی بەرهەمهێنان و خزمەتگوزارییەکان .

٩- کارکردنی بە پەلەو پێش وەخت بۆ دابین کردنی پێداویستیەکانی بەکارهێنانی پرۆژەکان و بەتایبەتی بەرهەمهێنەرەکان کە جێ بەجێ کراوە یان جێ بەجێ دەکرێت لە ماوەی ساڵی/ ٢٠١٠ و بە توانای تەواو ، و گشت وەزارەتەکانی دیار کراو پابەند دەبن بە ئامادەکردنی پلانەکانی بەکارهێنانی تەواو بۆ ئەم مەبەستە .

١٠- پابەندبوون بە بەکار نەهێنانی پارەی تەرخانکراوی پرۆژە تەنها بۆ کارەکانی چەسپێندراو بۆ پرۆژە بێت و بە پێچەوانەوە سەرۆکی فەرمانگەی بەرزتر و فەرماندەری خەرج کردن بەرپرس دەبن .

١١- وەزارەتەکان و فەرمانگەکانی نەبەستراو بە وەزارەت پابەند دەبن بە هەڵسانگاندن و سەرزەنشت کردنی لێ پرسراوی پرۆژەکان کە لێپرسراون لە جێ بەجێ کردنی پرۆژەکان و بەرپرس دەبن لە کاتی هەبوونی لاوازی و کەم و کوڕی لە ڕێژەکانی جێ بەجێ کردن لە کاتێکدا پارەی تەرخانکراو و توانای پێویستیش هەبێت بۆ ئەم مەبەستە ئەگەر ئاراستە کراوێکی مەڵبەندی نەبێت بۆ هێورکردنی جێ بەجێ کردنی پرۆژەکان یان بە بوونی ڕێگرەکان کە لە دەرەوەی دەسەڵاتەکان بێت

١٢- پەیرەو کردنی سەرجەم یاساو بڕیار و ڕێنماییەکانی کارپێ کراو لە هەرێمی کوردستان تایبەت بە جێ بەجێ کردنی پرۆژەکان هەروەها ~~ڕێنماییەکانی تایبەت بە تۆمار کردنی بەڵێندەرەکان~~

١٣- ئاگاداری وەزارەتی پلان دانان دەکرێت بە نووسراو دەربارەی گشت ئەو بابەتانەی تایبەتن بە پرۆژەکانی سەرمایەداری (وەبەرهێنان) تاوەکو وەزارەتی ناوبراو هەڵسێت بە وەرگرتنی ئیجرائاتی پێویست و بەپێ ی

یاسا و ڕێنماییەکان و دەسەڵاتەکانی کارپێکراو ، بە مەرجێك ئەو نووسراوە بە ئیمزای وەزیری تایبەتمەند یان بریکاری وەزارەت بێت .

١٤- دەبێ لەسەر وەزارەتەکان و فەرمانگەکانی نەبەستراو بە وەزارەت پابەندبن بە ڕێنماییەکان و دەسەڵاتەکانی جێ بەجێ کردنی پرۆژەکان و سەرزەنشت کردنی بەرپرسان لەسەر هەر زیادەڕەوەی یەك (تجاوز) کە ڕوودەدات لە پێناوی جێ بەجێ کردنی بە شێوەیەکی دروست و گرنگی بەڕێوەچوونی کارەکان بە شێوەیەك بۆی دیاری کراوە .

١٥ -ئەم ڕێنماییانە و دەسەڵاتەکان کاری پێ دەکرێت و جێ بەجێ دەکرێت لەسەر وەزارەتەکان و لایەنەکانی نەبەستراو بە وەزارەت و پارێزگاکانیش کە هەڵدەستن بە جێ بەجێ کردنی کارەکان و پرۆژەکان و بە بەردەوام کاری پێ دەکرێت تا ئەو کاتەی ڕێنمایی تر جێگای دەگرێتەوە .

١٦- وەزارەتی دارایی هەڵدەستێت بە دیارکردنی پرۆژەکان و خەرجییەکانی سەرمایەداری کە بە نیازە جێ بەجێ بکرێن لەلایەن وەزارەتەکانی هەرێم دەربارەی پرۆژەکانی پارێزگاکان و سەرپەرشتی کردنیان و جێ بەجێ کردنیان بە هەماهەنگی کردن لەگەڵ سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران و وەزارەتی پلان دانان و ئەنجومەنەکانی پارێزگاکان و پارێزگارەکان .

١٧ - وەزیری دارایی بۆی هەیە و بەهەماهەنگی لەگەڵ وەزارەتی پلان دانان گواستنەوەی دابین کراوەکانی پشتیوانی کراو بکەن بۆ پرۆژەکان لە بوودجەی ساڵی /[illegible] کە جێ بەجێ نەکراوە بە ڕێژەی (٢٥٪) لە تەرخانکراوەکانی لە ماوەی شەش مانگی دوای پەسند کردنی بوودجە بۆ پرۆژەکانی تر و ئەو ناوچانەی کە دەست بە جێ بەجێ کردنی نەکراوە لەبەر هۆیەکانی ئاسایشی ناسروشتی بە دەردەکرێن (استثناء).

١٨- وەزیری دارایی دەسەڵاتی هەیە بۆ گواستنەوەی ئەو بڕە پارانەی کە خەرج نەکراوە لە تەرخانکراوەکانی بوودجەی ساڵی /٢٠٠٩ ی دارایی بۆ وەزارەتەکان و لایەنی نەبەستراو بە وەزارەت بۆ مەبەستی پرۆژەی وەبەرهێنان و گەشەپێدانی پارێزگاکان و خەرج کردنیان لە ساڵی /٢٠١٠ ی دارایی .

١٩- ناکرێت لە ناوەڕۆکی گرێبەستی پرۆژەکاندا هیچ بڕگەیەکی تێدا بێت کە پەیوەست بێت بە دابین کردنی ئۆتۆمبیل و سووتەمەنی و شوفێر و چاککردن و دروست کردنی یەکەی نیشتەجێ بوون لە کاتی پێویستی ڕاستەقینە بۆ ئەو پێداویستی یانە لایەنی جێ بە جێ کار ڕاستەوخۆ هەڵدەستێت بە دابینکردنیان و تێچووەکانیان دەخرێتە سەر بودجەی پرۆژەکە و لە کاتی پێویست بۆ بوونی ئەو بڕگانە لە گرێ بەستی پرۆژەکاندا کەمترین نرخی ئەو پێداویستی یانە لە گرێ بەستەکەدا دیاری دەکرێن دوای وەرگرتنی ڕەزامەندی وەزیری تایبەتمەند.

دەسەڵاتەکانی وەزیری تایبەتمەند یان سەرۆکی لایەنی نە بەستراو بە وەزارەت

وەزیری تایبەتمەند یان سەرۆکی لایەنی نە بەستراو بە وەزارەت تەخویل دەکرێن و هەروەها پارێزگار سەبارەت بە پرۆژەکانی پەرەپێدانی پارێزگاکان لەم دەسەڵاتانەی خوارەوە :-

١. خەرج كردنی برەكانی ماوە بۆ جێ بەجێ كردنی پرۆژەكان یان كارەكان لە تێچووی تەواو و دابین كراوەكانی ساڵانە كە پشتیوانی كراون لەگەڵ ڕەچاو كردنی ڕێنماییەكانی تایبەت بە خەرج كردن لەسەر پرۆژەكان لە تەرخانكراوەكانی پەسند كراو .

٢. ئیحالە كردنی كارەكانی ڕاوێژكاری لە تێچووی تەواوی پرۆژە یان كار لەگەڵ دیاری كردنی شێوەكانی خەرج كردن لەسەر پرۆژەكان و كارەكان ئەوانەی كە سروشتی ڕاوێژكاری و توێژینەوەیان هەیە .

٣. جاردانی كەمگرییەكان و ئیحالەكردنی و دەست بەكاربوون بە جێ بەجێ كردنی (كەمگریی گشتی ، دەعوای ڕاستەوخۆ ، جێ بەجێ كردن ئەمانە ، جێ بەجێ كردنی ڕاستەوخۆ دەربارەی ئەو پرۆژانەی كە جێ بەجێ كردنی ڕاستە وخۆ دەیانگرێتەوە) بۆ پرۆژەكان یان كارەكانی هاتوو لە پلانی ساڵی ٢٠٠٩/ بە سنووری تێچووی تەواو كە بڕیاردراوە ، ولایەنەكانی جێ بەجێ كار بۆی هەیە ئیحالەی هەر پرۆژەیەك یان كارێك بكات كە پەسند دەكرێن بۆ هەر لایەنێك و ئەوەش دەگرێتەوە ئیحالەكردنی چەند بەشێك لە پرۆژەكان یان كارەكان لەگەڵ ڕەچاوكردنی پابەندبوون بە یاساكان و سیستەمەكان و ڕێنماییەكانی دەرچوو لەلایەنەكانی تایبەتمەندەوە .

٤ـ گۆڕینی لایەنی جی بەجێ كار لە وەزارەت بۆ پرۆژەكان یان كارەكان كە وەزارەتی تایبەتمەند بەرپرسیەتی جێ بەجێ كردنی هەڵدەگرێت و ئاگادار كردنەوەی وەزارەتی دارایی و وەزارەتی پلان دانان .

٥. بەخشینی پاداشتێكی بڕاوە بە بڕێك لە (٢٥٠ ٠٠٠) دوو سەدو پەنجا هەزار دینار زیاتر نەبێت بۆ ئەوەی كە تەكلیف دەكرێت بەو كارانەی وا دەكات كە بە پەلە جێ بەجێ بكرێن یان پرۆژە و تەواوكردنی یان كەمكردنەوەی تێچووەكەی یان باش كردنی جۆرەكەی یان بۆ ئەوەی هەڵدەستێت بە دیراساتەكان یان توێژینەوەكان یان كارەكان كە خزمەتی كاری گەشەپێدان دەكات لەگەڵ ڕەچاوكردنی دووبارە نەبوونی خەرج كردنی بۆ دوو مانگی بە دوای یەك بۆ هەمان كەس بە مەرجێك لە بڕی (٢ ٠٠٠ ٠٠٠) دینار زیاتر نەبێت لە ساڵێكدا بۆ هەر فەرمانبەرێك .

٦ـ دامەزراندنی فەرمانبەرانی كاتی لەگەڵ دانی باشترین (الاولوية) بۆ میلاكاتی هەرێمی كوردستان بەرامبەر بە پاداشت یان كرێ ی گونجاو كە دەبێت دابمەزرێن بە جێ بەجێ كردنی كارەكان یان پرۆژەكان لەو بڕانەی كە پشتیوانی كراوە لە بوودجە و بەپێ ی یاسادانانی جێ بەجێ كار و بە پێ ی یاسا كار پێكراوەكان .

٧ـ دەست پێكردن بەو بابەتانەی كە پەیوەستن بە بەرنامەكانی مەشقی پیشەیی بۆ دابین كردنی میلاكاتی پێویست بۆ بەكارخستنی پرۆژەكان .

٨ـ چاوخشاندن بەو سکالا یانەی کە بەڵێندەران پێشکەشی دەکەن لەسەر ئەو بڕیارانەی کە فەرمانگەکانی پەیوەندی دار دەری دەکات .

٩ـ دەست پێ کردن بە داواکارییەکانی پەنا بردن بۆ دادکردن (تحکیم) بەپێ ی مەرجەکانی بەڵێندەرایەتی .

١٠ـ درێژ کردنەوەی ماوەی گرێبەستەکان بەپێ ی ڕێساکانی دیاری کراو لە ڕێنماییەکانی جێ بەجێ کردنی پرۆژەکان و کارەکانی پلانەکانی گەشەپێدانی هەرێم .

١١ـ فرۆشتنی کەل و پەلی زیادە و بەکار هاتوو لە کار کەوتووەکانی پرۆژەکان و زیاد لە پێویست بە پەیڕەوی کردنی یاسای فرۆشتن و بە کرێ گرتنی سامانی دەوڵەت ژمارە /٣٢ ی ساڵی /١٩٨٦ ی هەموارکراو و تۆمار کردنی بەهای فرۆشتنەکان بە داهاتی کۆتایی بۆ حیسابی گەنجینەی گشتی .

١٢ـ سڕینەوەی پارە و کەل و پەلی لە کار کەوتووی پرۆژەکان کە نرخی کڕینیان زیاتر نەبێت لە (٥٠٠٠ ٠٠٠) پێنج ملیۆن دینار بۆ یەك پرۆژە بە بێ دووبارە بوونەوە.

١٣ـ گواستنەوەی ماشینەکان و ئامێرەکان لە هەمان پرۆژە لە شوێنێك بۆ شوێنێکی تر یان گواستنەوەی ماشینەکان و ئامێرەکان لە پرۆژەیەك بۆ پرۆژەیەکی تر بەمەرجێك لەو پرۆژانە بن کە هاتوون لە بوودجە و کاریگەر نەبێت لەسەر لێهاتووی جێ بەجێ کردنی ئەو پرۆژەیە ماشینەکان و ئامێرەکانی لێ گواستراوەتەوە و ئاگادارکردنەوەی وەزارەتی پلان دانان لە گواستنەوەکان .

١٤ـ وەرگرتنی غەراماتەکانی دواکەوتن کە دەکەوێتە سەر ئەو کەسەی گرێبەستی لەگەڵ دەکرێت بە پێ ی ماددەی (١٦ / دووەم) لە ڕێنمایی جێبەجێ کردنی گرێبەستە حکومیەکان ژمارە(١)ی ساڵی/٢٠٠٨ یان هەریاسایەکی تر کە کاری پێ بکرێت/بە مەرجێك خاوەن کار هەڵسێت بە جێ بە جێ کردنی کاری پێویست بە ڕاکێشانی کارەکە و جێ بە جێ کردنی لەسەر حسابی ئەو کەسەی کە گرێبەستەکەی لەگەڵدا کراوە کە پابەندە بە کارەکانی پرۆژە لە دوای تەواو بوونی ماوەی دیاری کراوی سەرەوە .

١٥ـ دیاری کردنی ڕێگاو شێوازی جێ بەجێ کردنی پرۆژەکان و کارەکان لەوانەش شێوەی پرۆژەی ئامادەکراو و مەبەست لە پرۆژەی ئامادەکراو (مفتاح بالید) ئەو پرۆژەیە کە بەڵێندەر بەپێ ی گرێبەستی بەستراو لەگەڵیدا و بەرامبەر بە بڕی چەسپێندراو پابەند دەبێ بە جێ بەجێ کردنی گشت قوناغەکانی وەکو ئامادەکردنی نەخشەکێشانی سەرەکی و تەواو هەتا وەکو بەکار دەخرێت و تەسلیم دەکرێت و پاراستنیان کە بەکار ناهێنرێت تەنها لەو حاڵەتانە نەبێت کە بەرژەوەندی وا دەخوازێت لە دوای جەخت کردنەوە لە نەتوانینی جێ بەجێ کردنی بەڵێندەرایەتی بە ڕێگا وشێوازەکانی تر و ئەم ڕێسایانەی خوارەوە پەیڕەو دەکرێت لەحاڵەتی جێ بەجێ کردنی پرۆژە بە

شێوەی پڕۆژەی ئامادەکراو (مفتاح باليد) دەبێ گرێبەستەکانی تایبەت بە جێ بەجێ کردنی پڕۆژەکان بە ڕێگای (مفتاح باليد) ئەوانەی خوارەوە بگرێتەوە جگە لە مەرجەکانی تر (مەرجەکانی بەلێندەرایەتی بۆ کارەکانی ئەندازیاری شارستانی و مەرجەکانی بەلێندەرایەتی بۆ کارەکانی ئەندازیاری کارەباو میکانیك و کیمیاگەری) :-

یەکەم // پابەند بوونی کۆمپانیاکانی بەلێندەرایەتی بە پێشکەش کردنی خشتەی تێچووەکان بە ووردی و نرخێندرابێ بۆ برگەکانی پرۆژە لە گرێبەستە کە دەبێتە بنەما بۆ ئەو گۆڕانەی کە لە سەری ڕێکەوتوون و نرخاندنی فەرمانەکانی گۆڕین .

دووەم // بەرپرسیار نەبوونی خاوەن کار لە قەرەبووکردنی بەلێندەرایەتی لەسەر هەر زیادەیەك لە تێچووەکانی برگەکانی هاتوو لە خشتەکانی تێچووەکان ئەگەر لە پێشەوە خاوەن کار ڕەزامەندی لەسەر نەدابێ بەپێ ی فەرمانی گۆڕین .

سێ یەم // چەسپاندنی مافی خاوەن کار بە بڕینی تێچووی برگەکان کە جێ بەجێ نەکراوە یان چەندایەتییەکانی کەمدەبێتەوە لە کاتی جێ بەجێ کردن لەوەی کە هاتووە لە خشتەی چەندایەتییەکانی نرخێندراو .

چوارەم // بەر پرسیارنەبوونی خاوەنی کار بە دانی تێچووەکانی برگەکان کە لە خشتەی تێچووەکان دەرناکەوێت بە سەهو یان بە ئەنقەست و جێ بەجێ نەکردنی کاردەکاتە سەر قەبارە یان تواناکان یان بەکارخستنی پرۆژە و بەو شێوەی کە گرێبەستی لەسەر کراوە جا ئەو برگانە لە نەخشەکاندا بن یان نە .

پێنجەم // پێداگرتن و ڕەزامەندی کردن لەسەر شێوازەکانی پێوانەیی و نەخشە دانراوەکان کە پشتی پێ دەبەسترێت بۆ جێ بەجێ کردنی پرۆژە .

١٦- دەشێ بڕی پێشینەی نەختینەیی سەرەتایی بۆ گرێبەستەکانی دابین کردن (عقود التجهيز) دیار بکرێت بە ڕێژەی (١٠٪) ی بڕی گرێبەستەکان لە دوای مۆر کردنی گرێبەستەکان ئەو بڕەیە دەدرێت بەمەرجێك لە بەلگەنامەکانی بانگەوازی کەمگریی ئاماژەی بۆ کرابێت لەگەڵ ڕەچاو کردنی پابەندبوون بە برگەکانی دووەم و چوارەمی خاڵی (١٧) لە خوارەوە ڕێنماییەکانی کەمگرییەکان (کڕین و ئامادەکردن) بۆ فەرمانگەکانی حکومەتی هەرێم.

١٧- بەخشینی پێشینەی نەختینەیی سەرەتایی بە بەلێندەر کە دەدرێت لە کاتی واژووکردنی گرێبەستەکە (جگە لە گرێبەستەکانی ئامادەکردن) لە دوای ڕەچاوکردنی ئەم خاڵانەی خوارەوە :-

یەکەم // بڕی پێشینەی نەختینەیی سەرەتایی لە (١٠٪)تێ پەر نەکات لە بڕی ئیحاله بۆ پرۆژەکان و کارەکانی بەلێندەرایەتی .

دووەم // بەڵێندەرانی کەرتی تایبەت کەفالەیەکی بێ مەرج لە یەکێك لە بانکەکانی هەرێمی کوردستان پشتیوانی کراو پێشکەش بکەن بەرامبەر بێ لەگەڵ بڕی پێشینەی نەختینەیی سەرەتایی و لە دوای وەرگرتنەوەی پێشینەکە کە لە بڕگەی چوارەمی خوارەوە هاتووە بۆیان دەگەڕێتەوە .

سێ یەم // دەبێ شوێنی کار ئامادە کرابێت بۆ وەرگرتن ، هەمووی یان بەشێکی تاکو بەڵێندەر بتوانێت دەست بەکاربێت لەکاتی دانی پێشینەکە و لە وەرگرتنی شوێنەکە هەمووی یان بەشێکی بەڵێندەرایەتی کارەکانی ئەندازەیی میکانیکی و کارەبای و کارەکانی تر کە دەکەوێتە چوارچێوەی ئەم پسپۆرییانە بەدەر دەکرێت و دەسەڵاتی خەمڵاندنی پێدانی پێشینەی نەختینەیی بۆ وەزیری تایبەتمەند دەمێنێت بەبێ مەرجی تەسلیم کردنی شوێن .

چوارەم // أ/ گەڕانەوەی پێشینەی نەختینەیی سەرەتایی لە بەڵێندەرەکان (بەپێ ی ئەوەی کە لە گرێبەستەکە هاتووە) بەشێوەی گوژمەیی لە نرخی پێوانەکانی کاری جێ بەجێ کراو دەبێت

١٨- وەرگرتنەوەی کارەکانی بەڵێندەرایەتی لە بەڵێندەر لە حاڵەتی پابەند نەبوونی بە گرێبەستەکە ، جێ بەجێ کردنی لەسەر حیسابی بەڵێندەر بەپێ ی مەرجەکانی بەڵێندەرایەتی دەبێت

١٩- سڕینەوەی ئەو قەرزانەی کە وەرگرتنیان مەحاڵە لە دوای تەواو بوونی ڕێگا یاساییەکان تا سنووری بڕی (١ ٠٠٠ ٠٠٠) یەك ملیۆن دینار بۆ هەر پرۆژەیەك هاتبێ لە خشتەکانی بوودجە و ئەژمار دەکرێت لەسەر تێچووی پرۆژەکە ئەگەر هاتوو قەرزەکە پەیوەست بوو بە پرۆژەکە بەڵام ئەگەر هاتوو پرۆژەکە تەواوببوو و نەهاتبوو لە خشتە ئەوە ئەژمار دەکرێت لەسەرماددەی ژمێریارییەکانی پرۆژەکانی جێ بەجێ کراو و لادراو .

٢٠- أ - دانانی بڕگەی نوێ ی یان لادانی بڕگەکان لە پرۆژە یان کار لە ناو کۆی تێچووی تەواو و دابینکراوەکانی ساڵانە بۆ ئەو پرۆژەیە یان ئەو کارە لەگەڵ ئاگادارکردنەوەی وەزارەتی پلان دانان بەو گۆڕانکاریانە .

ب - هەموارکردنی تێچوەکانی پێکهاتەکانی پرۆژەکان یان کار لە سنووری تێچووی تەواو و دابینکراوەکانی ساڵانە بە ئاگادارکردنەوەی وەزارەتی پلان دانان .

ج - دیار کردنی بڕی یەدەك بە ڕێژەی (١٠٪) لە بڕی بەڵێندەرایەتی بۆ پرۆژەکان و کارەکان بە مەرجێك تێ پەرنەکات لە تێچووی تەواوی پرۆژەکانی چەسپێندراو لە خشتەکانی بوودجە .

د - بڕی زیادەی بەڵێندەرایەتی یان بڕی دەرخستە یان تێچووی زیادەی کار دەبێت لە کۆی تێچوو و دابینکراوی ساڵانەی پرۆژە دا بێت بەمەرجێك لە بڕی یەدەکی دابینکراو بۆ بەڵێندەرایەتی تێ پەڕ نەکات بە ئاگادار کردنەوەی وەزارەتی پلان دانان بەم زیاد کردنە .

ه. ڕەچاوکردنی ئەم مەرجانەی خوارەوە لە کاتی مومارەسە کردنی دەسەڵاتەکانی هاتوو لە بڕگەکان (أ و ب و ج و د) بەم شێوەیە :-

یەکەم // پابەندبوون بە هاتوو لە ماددەی (٦) لە ڕێنماییەکانی جێ بەجێ کردنی گرێبەستی میری ژمارە «١» ی ساڵی «٢٠٠٨» .

دووەم // هەبوونی پەیوەندی ڕاستەوخۆ لە نێوان برگە تازە دروست کراوەکان یان گۆڕدراوەکان یان زیادکردن لە پرۆژە یان کارکردنی بە شێوەیەك بگونجێت لەگەڵ سروشتی پرۆژەکە یان کارەکە و ئامانجەکانی .

سێ یەم // دەبێت کۆی تێچووی پرۆژە ، گشت برگەکان و پێکهاتنەکانی پرۆژە یان کارەکە داپۆشێت (جێ بەجێ کراو و جێ بەجێ نەکراوەکان) .

٢١- دیار کردنی بڕی سەرپەرشتیاری و چاودێری بە ڕێژەی (٥٪) لە بڕی بەلێندەرایەتی کان و کارەکان کە بڕەکانیان لە (١ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠) یەك ملیار دینار تێ پەڕ ناکات و بە ڕێژەی (٣٪) لە بڕی بەلێندەرایەتی یەکان و کارەکان کە بڕەکانیان زیاترە لە (١ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠) یەك ملیار دینار تاکو (١٠ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠) دە ملیار دینار و بەڕێژەی (٢٪) لە بڕی بەلێندەرایەتی کان و کارەکان کە بڕەکانیان زیاترە لە (١٠ ٠٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠) دە ملیار دینار بە مەرجێك تێ پەرنەکات لە تێچووی تەواو کە چەسپێندراوە لە خشتەکانی پرۆژەکان و ڕێژەی (٢٥٪)ی لێ ی دەبڕدرێت و دەگوازرێتەوە بۆ وەزارەتی پلان دانان بە مەبەستی بە دواداچوونی مەڵبەندی بۆ پرۆژەکان کە وەزارەتی ناوبراو هەڵدەستێت بە بەدواداچوونی لە ڕێگای فەرمانگەکانی تایبەتمەندەوە و بڕی ماوە لە بڕی سەرپەرشتیاری و چاودێری خەرج دەکرێت بەم شێوەیە :-

أ - کرێ ی کارمەندان لە کرێکارەکان و شارەزاکانی عێراقی و عەرەب و بیانی یەکان کە پێویستی بە مامەڵەی سەرپەرشتیاری و چاودێریە لە ماوەی جێ بەجێ کردن لەگەڵ کرێ ی کارەکانی زێدەکی و مافە بەخشراوەکان بەپێ ی یاسا و ڕێنماییەکان .

ب - پێداویستییەکان و ئامادەکراوەکانی ئەندازەیی پێویست بۆ سەرپەرشتیاری کردن و وردبینی لە کاتی قۆناغەکانی جێ بەجێ کردنی کار بەپێ ی پێویستی فیعلی بۆ پرۆژە .

ج - خەرجییەکانی ئیفاد کردن لە ناوەوەی وولات و دەرەوەی بۆ ئەو کارانەی کە پرۆژە پێویستیەتی

د - ئامادە کردن و ڕایەخ کردنی فەرمانگەکانی بەڕێوەبەرەکانی پرۆژەکان و ئەندازیارە نیشتەجێ بووەکان و کڕینی پەراوگە و پێداویستییەکانی نووسینگە بە شێوەیەك بگونجێت لەگەڵ قەبارە و پێویستی پرۆژە .

هـ - کرێ ی ئاو و کارەبا و تەلەفۆن و سووتەمەنی بۆ فەرمانگەکانی بەڕێوەبەرەکانی پرۆژەکان و ئەندازیارە نیشتەجێ بووەکان .

و - کڕینی حاسیبە و هەموو ئەوکەرەسانەی کە پەیوەندی هەیە بە پێداویستییەکانی سەرپەرشتیاری و چاودێری کردن وەك ئامێرەکانی فۆتۆکۆپی و هی تر .

ز - کرینی ئۆتۆمبیلەکانی پێویست بۆ کارەکانی سەرپەرشتیاری و چاودێری بۆ جێ بەجێ کردنی تەنها پرۆژەکە لەگەڵ تێچووەکانی بەکار خستنیان و پاراستنیان و سووتەمەنیەکانی پێویست بۆ ئەم مەبەستە .

ح - ئەو پاداشتانەی کە خەرج دەکرێن بۆ کارمەندان لەسەر پرۆژە ئەوانەی کە هەڵدەستن بە کارەکان و ئەرکەکانی نایاب بۆ مەبەستەکانی پرۆژە بەپێ ی برەکانی دیارکراو لەم رێنماییانە .

گ - کرێ یەکانی جاردانەکانی تایبەت بە بەڵێندەرایەتیەکان و کارەکان .

ی - خەرجییەکانی دانانی بەردی بناغە و کردنەوەی پرۆژە لە دوای جێ بەجێ کردنی .

ك - خەرجییەکان و پاداشتەکان کە خەرج دەکرێن بۆ لیژنەکانی بەدوا داچوون کە پێکهێنراوە لە دیوانی وەزارەتەکان و فەرمانگەکانی نەبەستراو بە وەزارەت بۆ ووردبینی کردن و بەدواداچوونی رۆیشتنی کارەکانی جێ بەجێ کردن و بەراورد کردنی لەگەڵ مەرجەکان و شێوازەکانی تایبەتی و گشتی .

ل - خەرجییەکانی متمانە بوونی پرۆژەکان وکارەکان وپێناسەکردنی بە رێگای راگەیاندن .

ف- تێچووی خواردن و گواستنەوەی کارمەندانی هەمیشەیی کە تەنسیب کراون بۆ کار کردن لە پرۆژە و هەر تێچوویەکی تر کە پەیوەندی راستەوخۆی هەبێت بە جێ بە جێ کردنی پرۆژەکە لە کۆی تێچوو و دابینکراوی سالأنە بە پێ ی ئەم رێسایانەی خوارەوە :-

یەکەم // دەبێت شوێنی پرۆژە لە دەرەوەی سەنتەری پارێزگا بە هەڵاوێر کردنی وەزارەتی کارەبا جا ئەم پرۆژانە لە سەنتەرەکانی شارەکان دابن یان دەرەوەی .

دووەم // دەرکردنی فەرمانی وەزاری بۆ دیاری کردنی ژمارەی کرێکاران و کاتژمێری کار کردن لە دەرەوەی دەوامی فەرمی و شوێنەکانی پرۆژەکان و ماوەی کار کردن بۆ تەواو کردنی پرۆژەکە .

سێیەم // پارەی خواردن خەرج دەکرێت لەسەر بنەمای رۆژانی کار کردنی فیعلی لە شوێنی کار بەمەرجێك لە بری (٧٠٠٠) حەفت هەزار دینار تێ پەڕ نەکات بۆ سێ ژەم خواردن لە رۆژێکدا .

چوارەم // گواستنەوەی کارمەندانی پرۆژە بە شێوەی کۆمەڵ دەبێت نەوەك بە تاکە تاکە بە پێ ی تێچووەکانی راستەقینە و کرێیەکانی باو و کارپێکراو بۆ هۆیەکانی گواستنەوە .

پێنجەم // پێکهێنانی لیژنەکانی پێویست بۆ خەرج کردن بۆ مەبەستەکانی سەرەوە .

٢٢ـ بڕیاردان لەسەر کێشەکانی گرێبەستکردن لەگەڵ تەکنیکاران و پسپۆڕانی ناو هەرێم و دەرەوەی هەرێم .

٢٣ـ گواستنەوەی برەکانی دابین کراو لە دراوی بیانی بۆ دیناری عێراقی بە نرخی رۆژ .

٢٤ـ تەخویل کردنی ئەو دەسەڵاتانەی کە پێ ی بەخشێندراوە و پێ باشە بۆ برپکارەکانی وەزارەت و پارێزگاکان بەرێوەبەرە گشتی یەکان ولایەنەکانی جێ بەجێ کاری تر هەر یەکە و بەپێ ی ئاستی و

بەپێ ی پێویست و ناشێ ئەوەی کە پێ ی تەخویل دەکرێت تەخویلی بکات بۆ هی تر ئەگەر بە ڕەزامەندی وەزیری تایبەتمەند نەبێت لەگەڵ ئاگادار کردنەوەی وەزارەتی پلان دانان .

٢٥- پارێزگار پلانی ئاوەدانکردنەوەی پارێزگا و قەزا وناحیەکان پێشکەش بە ئەنجومەنی پارێزگار دەکات لە ڕەچاوکردنی ئەو ناوچانەی کە زۆر زەرەرمەندبوونە لەناو پارێزگا و بەرز دەکرێتەوە بۆ وەزارەتی پلان دانان بە مەبەستی دیراسەت کردنی و پەسندکردنی .

٢٦ - پارێزگار هەڵدەستێت بە جێ بەجێ کردنی پلانی ئاوەدانکردنەوە کە بڕیاردراوە و ئەنجومەنی پارێزگا بەرپرسیەتی چاودێری جێ بەجێ کردنی دەکات .

٢٧- هیچ لایەنێکی حکومی بە سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیرانیشەوە بۆی نیە پرۆژەیەکی تایبەت جێ بەجێ بکات لەناو بوودجەدا ئەگەر لە ڕیزبەندی پرۆژە پەسندکراوەکانی وەزارەتی پلاندا نەهاتبێت .

دەسەڵاتەکانی وەزیری پلان دانان

١- زیاد کردنی بڕی یەدەك بۆ پرۆژەکان و کارەکان لە (١٠٪) تاکو (٢٠٪) لە بڕی بەڵێندەرایەتی لە تێچووی گشتی پرۆژەکە یا کارەکە .

٢- زیاد کردنی بڕی چاودێری و سەرپەرشتیاری کردن بە ڕێژەیەك زیاتر نەبێت لە (٢٪) ی ئەو ڕێژانەی کە هاتوون لە دەسەڵاتەکانی وەزیری تایبەتمەند بۆ بەڵێندەرایەتییەکان و کارەکان و لە تێچووی تەواوی پرۆژەکە یان کارەکە .

٣- ڕەها کردن یان کەم کردنەوەی ڕەهاکردنی خەرج کردن بە کۆی تێچووی پرۆژە یان بەشێك لە بڕی تێچوونی کارو پرۆژەکانی وە بەرهێنان .

٤- کەمکردنەوەی تێچووەکانی تەواو و دابین کراوەکانی ساڵانە بۆ پرۆژەکان و کارەکانی هاتوو لە خشتەکانی بوودجە لەسەر داواکاری لایەنی جێ بە جێ کار .

٥- زیاد کردنی تێچووەکانی تەواو و دابینکراوەکانی ساڵانە بۆ ئەو پرۆژانەی کە هاتوون لە خشتەکانی بوودجە لەسەر داواکاری لایەنی جێ بە جێ کار .

٦- پەسند کردنی ڕاپۆرتەکانی جەدوای تەکنیکی و ئابووری بۆ پرۆژەکان و کارەکانی وەبەرهێنان .

٧- پێکهێنانی لیژنەکان لە کارمەندانی وەزارەتەکان و فەرمانگەکانی نەبەستراو بە وەزارەت و ڕێکخراوەکانی پیشەیی و چالاکی تایبەت بۆ مەبەستی هەڵسان بە کار و دیراسەتەکانی پەیوەست بە بوودجە یان داوا کردنی پسپۆران بۆ ووتووێژکردن لەگەڵیان کە سروشتی کارەکان وا دەخوازێت .

...ەی شوێنی جوگرافی بۆ سەنتەری پارێزگا خەرج ناکرێت بۆ ئەو فەرمانبەرانەی کە بە

ئۆتۆمبیلی میری هاتووچۆ دەکەن و هەروەها دەرماڵەی گواستنەوە نابێت خەرج بکرێت .

٧ـ کۆی گشتی سەرجەم دەرماڵەکان بەپێ ی ئەم ڕێنماییە و هەر یاسایەکی تر ئەگەر هەبێت جگە لە دەرماڵەی خێزانداری و کرێ ی کاری سەرەڕایی (اجور الاعمال الاضافیة) نابێت لە ڕێژەی (٢٠٠٪)ی مووچە تێ پەربکات .

٨ـ دەرماڵەی بڕوانامە لە کاتی مۆڵەتی ئاسایی یان نەخۆشی زیاتر لە (٣٠) ڕۆژ خەرج ناکرێت .

٩ ـ دەرماڵەی بڕوانامە لە مۆڵەتی لە دایك بوون و دایکایەتی خەرج دەکرێت .

١٠ـ دەرماڵەی بڕوانامە لە کاتی ئیفاد کردن و مۆڵەتی خوێندنیشدا خەرج دەکرێت .

١١ـ دەرماڵەی شوێنی جوگرافی لە گشت مۆڵەتەکاندا خەرج ناکرێت .

بۆ کار پێ کردنی ... لەگەڵ ڕێزدا .

ڕەشید تاهیر حەسەن
بریکاری وەزارەت بە وەکالەت

وێنەیەك بۆ/

- سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران / سەرۆکایەتی دیوان/ ف.ك کارگێری و دارایی/ بۆ زانین .. لەگەڵ ڕێزدا .
- وەزارەتی هەرێم بۆ کاروباری دارایی / ئاماژە بە کۆبوونەوەی لیژنەی هاوبەش بۆ ئاگاداریتان ... لەگەڵ ڕێزدا .
- دیوانی چاودێری دارایی هەرێمی کوردستان / بۆ زانین .. لەگەڵ ڕێزدا.
- بەڕێوەبەرایەتی یە گشتییەکانی سەر بەم وەزارەتە / بۆ گشتاندنی .. تکایە .
- بەڕێوەبەرایەتی گەنجینەی هەولێر / دهۆك /ئاکرێ /سۆران /زاخۆ/بۆ کاری پێویست .. تکایە .
- خەرجییەکان / چاودێری و پشکنینی دارایی / خۆیەتی / ژمێریاری / میلاکات .
- ژمێرکاری / دیراسات و لێکۆڵینەوە .
- دۆسیەی سوراو .